PROLETARIS DE TOTS ELS PAISOS UNIU-VOS!

treball

ÒRGAN CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

Número 493 | 5 a 11 de setembre de 1977 | Preu: 15 pessetes

17 i 18 a Montjuïc

La festa de "TREBALL"

(Pàgina 16)

Hores decisives per a una difícil negociació

Una Generalitat democràtica

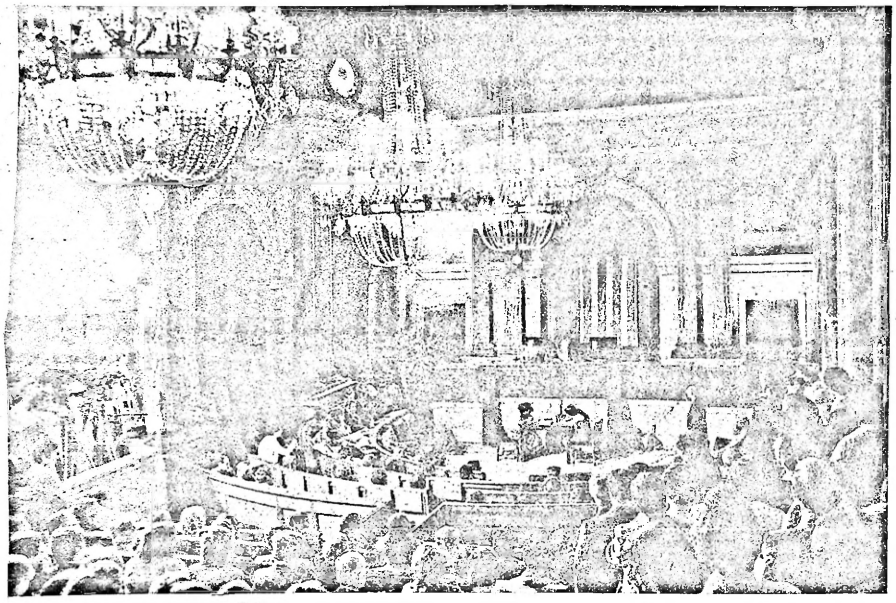

Obtenir una Generalitat provisional democràtica, d'acord amb allò que el poble va votar el 15 de juny, és el que volem. I això vol dir: Presidència assumida pel senyor Josep Tarradellas, Consell Executiu que en la seva composició reflecteixi el resultat de les eleccions legislatives i Assemblea provisional amb facultats de control democràtic. Això i no una Generalitat "descafeïnada", sotmesa a decisions unipersonals, sense cap garantia que sigui respectada la voluntat majoritària dels ciutadans de Catalunya.

Vivim hores decisives per al nostre futur col.lectiu. Hores en les quals, enmig de la confusió i les ziga—zagues, Catalunya pot recobrar les seves institucions autonòmiques o sofrir una decepció de conseqüències imprevisibles. Avui, quan tanquem aquest número de TREBALL, els secretaris generals de les forces catalanes amb representació parlamentària són a Madrid per tal d'obtenir del govern satisfacció a les exigències mínimes de la gran majoria d'homes i dones de la nostra terra. Pot ser l'última gestió, la darrera passa per culminar satisfactòriament un procés de negociació difícil i complex, ple d'entrebancs governamentals i dels altres, sotmès al silenci i al secret, necessaris si cal —i cal— facilitar les coses en bé de Catalunya.

Veus irresponsables han acusat socialistes i comunistes de retardar el procés negociador, han pretès forçar, sota pressions demagògiques innobles, uns acords que no donen satisfacció, ni de bon tros, a les exigències col.lectives del nostre poble. Ja ho sabem : cal ser realistes, comprendre quina és la correlació de forces, fer les concessions imprescindibles. Ja ho sabem. Per això hem dit i repetim que farem tot el que calgui per contribuir a culminar l'esforç negociador. I per això acceptarem un decret—llei de restabliment de la Generalitat encara que no respongui plenament a tot allò que hem reclamat i reclamem per a una Catalunya veritablement autònoma. Però hi ha un principi irrenunciable: el reconeixement de la sobirania del poble. Dit d'una altra manera: volem una Generalitat que, en la composició de les seves institucions i en la definició del seu funcionament, pugui ser efectivament democràtica.

(Informació, article de Gregori López Raimundo i comentari de Rafael Ribó a les pàgines 2, 3 i 4)

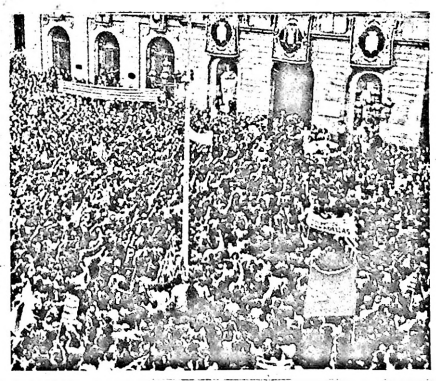

SUMARI

El lector trobarà en aquest número de TREBALL (16 pàgines), entre altres coses:

- *La crisi tèxtil al Bages: una proposta de CCOO (pàg.7)*
- *Josep Bonifaci: "Els comunistes som gent honrada" (pàg.6)*
- *Taula rodona amb dirigents juvenils: "Que la Generalitat aculli els nostres problemes. (pàg.10)*
- *El diàleg govern—sindicats: Calen profundes transformacions socials. (pàg.11)*

A més a més de les seccions habituals i les noves seccions "Les Corts de la transició", "Esports" i "Llengua", entre d'altres.

Amb la crisi com a teló de fons

Reunió del Comitè Central del PSUC

"La formació d'un govern de concentració democràtica a l'Estat espanyol, amb la participació de representants de tots els sectors socials, i l'endegament d'un pla de sanejament de l'economia, amb intervenció de la classe obrera i els altres sectors populars, permetrà l'adopció de les mesures imprescindibles per avançar cap a una solució efectiva de la crisi."Això diu un dels paràgrafs de la declaració política del Comitè Central del PSUC, reunit el darrer cap de setmana a Barcelona. El Comitè Central —al qual va assistir Santiago Carrillo— va examinar la situació de crisi, així com el procés negociador per a la recuperació de l'autonomia, i va aprovar una carta dirigida als comitès i organitzacions del PSUC relativa al calendari i la proposta d'ordre del dia del IV Congrés que, com és conegut, se celebrarà del 29 d'octubre a l'1 de novembre.

En aquest número de TREBALL, el lector trobarà àmplia informació sobre la reunió (pàgines 3, 4, 15 i 16).

L'electrofeixisme, un perill... (Pàgines centrals)

Crònica de set dies

Mitges tintes

La crisi econòmica que no para i la crisi política que va obligar el cap de govern a un retorn precipitat acceleren els esdeveniments. La política de govern monocolor d'en Suàrez quedà tocada de mort la setmana passada per les declaracions d'Àlvarez Miranda a la revista "Gaceta Ilustrada" i pel suport que, entre importants sectors de la dreta espanyola —Areilza, Fraga, diari "El País", etc.—, obtingué la idea d'un govern de concentració nacional o, almenys, d'un govern de coalició. L'oportunisme d'en Suàrez, però, no té límits. Per telèfon, des de Roma mateix, en conèixer la crisi de la UCD, va convocar Felipe Gonzàlez —de viatge per Bogotà, mentre el país està com està— a una entrevista urgent per proposar-li un pacte, un compromís "a la italiana" perquè el PSOE subscrivís el programa governamental "des de fora del govern".

Sembla que els socialistes han dit que sí (després d'haver menyspreat radicalment la idea d'un govern de concentració nacional avençada pels comunistes), obrint així una negociació tan difícil com necessària sobre el contingut d'aquest programa abans que el govern el presenti a les Corts. Fóra indubtablement un primer pas, molt menys satisfactori que la plena corresponsabilització de totes les forces polítiques en un govern de *concentració, però un* pas *no* obstant cap a una participació de l'oposició, —és a dir dels partits que representen els interessos de la classe obrera i del poble, que pateix més directament les conseqüències de la crisi— en unes mesures que ja no podrien ser "com ara". El govern hauria de tenir en compte la necessitat d'una sortida de la crisi que no colpegés encara més els interessos populars. Això no serà possible, és clar, si el pacte UCD-PSOE cerca l'exclusió de les altres forces polítiques, tendeix a la bipolarització (conjuminada amb acords "a l'anglesa" entre conservadors i laboristes) i, en concret, si es vol fer al marge dels comunistes.

Per donar aquest pas, Suàrez s'ha cobert les espatlles davant del gran capital. Els representants de la gran banca, preocupats per la capacitat creixent de les grans centrals sindicals de fer front a una política econòmica descaradament monopolística i presionats, també, per la competència que suposarà la propera entrada de bancs estrangers al país (promulgada per Suàrez amb la intenció evident de trobar un suport ple de l'imperialisme nordamericà) han fet un acte de "mea culpa" públic, negant qualsevol relació amb l'extrema dreta i Aliança Popular (que alguns, com Banesto, van finançar descaradament durant la campanya electoral) i donant ple suport a la política governamental.

Que socialistes i banquers, amb un dia de diferència, afirmin la seva voluntat de prestar suport al govern demostra la gravetat del moment polític i econòmic. S'equivoquen, crec, els qui només veuen, en aquesta coincidència, una col·lusió entre socialdemocràcia i gran capital, dirigida desde Bonn. Queda per veure si els acords que poden derivar-se'n resultaran positius (des d'un punt de vista polític i social) per als treballadors o si, al contrari, contribuiran a l'enfortiment dels monopolis i del seu aparell d'estat, controlat en aquests moments per UCD i restes del franquisme. Però el fet que els socialistes hagin "baixat del burro" i hagin renunciat a la demagògia verbal que els caracteritzava és, abans que cap altra cosa, la prova què el moment reclama un realisme total.

El franquisme, efectivament, fa la viu viu, però no és mort. Ho sap el diputat socialista Jaime Blanco que va ser agredit a consciència per forces de la policia armada, després d'haver-se identificat com a parlamentari. Ho saben els veïns d'Amorebieta, al País Basc, que denuncien una i altra vegada l'actuació de "grups incontrolats", potser més controlats que no semblen. I ho sabem els barcelonins que assistim, dia rere dia, al desori de les Rambles on provocadors de tota mena actuen amb una impunitat que revela la incapacitat de la força pública i del Govern Civil per adequar els seus mètodes i —sobretot— la seva mentalitat a les exigències de la nova situació política. Mentrestant, Martín Villa, l'home que, a molts efectes, encarna millor que ningú el continuisme, declara que "no és necessària una reconversió de la ideologia de la policia...". La revista "Por Favor" ja ho va dir la setmana passada: "los mismos perros con distintos collares". Aquesta sembla ser la política d'un sector de la UCD. I aquesta és una política amb la qual difícilment quallaran els pactes que Suàrez sembla disposat a subscriure. Perquè, de tot el que correspon a l'oposició reclamar, hi ha quelcom d'ineludible: la plena democratització del país i de l'Estat. Per això s'ha lluitat durant quaranta anys i renunciar-hi, ara, seria tornar endarrere.

ANDREU CLARET SERRA

treball

REDACTORS
I
COL.LABORADORS

Enric Vives (cap de redacció). Miquel Alzu, M. d'Amposta, Antoni B., Andreu Claret, Pere I. Fages, Joaquim G., Gabriel Jaraba, Antoni Lucchetti, Ignasi Riera, Joan Samit, Joan Sanjuan, Albert Presas. Corresponsals: Magda Ballester, Josep Quintanas, Enric de Gràcia, Toni Serra, J.M. Fargas, Carles Teixidor, E.J. Ricart, Manuel Lufs. Confecció: Jaume Ribé. Fotografies: Jordi Soteras Jr., J. Civit i E. Quintana.

Director: Joan Busquet

Edita:PSUC
Imprès a Ingemesa
Cardenal Reig s/n.
Barcelona
Telf:3342000
Dipòsit legal: B 16948-77

La Diada

Per primer cop des de l'acabament de la guerra civil, l'11 de setembre es va poder celebrar legalment l'any passat amb un acte públic. Per això, el míting de Sant Boi, que va concentrar fa un any gairebé cent mil persones, fou unànimement valorat com un notable triomf de la lluita del poble català pels seus drets nacionals. Aquest acte va constituir, en efecte, un punt de virada en la sortida a la superfície de l'oposició, en la conquesta de zones de llibertat que van anar soscavant els fonaments del poder dictatorial i que van generar la convocatòria de les eleccions del 15 de juny i els canvis democràticcs posteriors.

Un any després del míting de Sant Boi, la situació política ha variat visiblement. La majoria dels partits d'oposició són legals i els seus líders diputats i senadors, compresos alguns que llavors eren encara a la clandestinitat o a l'exili: Dolores Ibàrruri, Alberti i Irujo, arribats de la seva llarga deportació la vigília de les eleccions, foren presidents d'edat en l'obertura de les cambres, en les quals ocupen escons polítics com Santiago Carrillo, considerat pel franquisme, durant molts anys, com el seu enemic principal; Solé Barberà, condemnat a mort després de la guerra civil, i Camacho, Sànchez Montero o Cipriano Garcia, que passaren bona part de la seva vida a les presons franquistes.

El president de la Generalitat a l'exili, senyor Tarradellas, que assumeix la representació que va deixar òrfena Lluís Companys en ser afusellat pels franquistes, fou invitat a Madrid per iniciar amb el president del Govern la negociació en curs dirigida a restituir a Catalunya l'autonomia que va reclamar amb el seu vot el 80 per cent dels seus electors el passat 15 de juny.

El Palau de la Generalitat va recuperar el seu nom original, i l'estàtua de Rafael de Casanova, símbol de l'11 de setembre de 1714, guarneix altre cop el lloc que ocupava fins que, el 1939, l'arrencaren de soca-rel els vencedors de la guerra civil.

Aquests i altres canvis expliquen que el PSUC i la majoria de partits polítics catalans, com també l'Assemblea de Parlamentaris de Catalunya, propugnem celebrar enguany la Diada Nacional de Catalunya com una jornada de festa pel que s'ha aconseguit fins ara, i de suport a la negociació que menen, d'una banda, el president de la Generalitat a l'exili i l'Assemblea de Parlamentaris i, d'una altra, el president Suàrez i el Govern. Aquesta negociació, qualssevol que siguin les dificultats que encara calgui superar, hauria de menar a l'anul.lació del Decret de 1938 que va suprimir l'Estatut d'Autonomia de 1932, i a la instauració de la Generalitat, és a dir, de la Presidència, d'un Consell Executiu i d'un Parlament provisionals, aquest darrer format per l'Assemblea de Parlamentaris.

La recuperació provisional dels principis i institucions configurats en l'Estatut de 1932 facilitarà l'elaboració d'un nou Estatut que respongui a les necessitats actuals i, també, la promulgació per les Corts d'una nova constitució autènticament democràtica.

Altres objectius importants d'aquesta hora, com l'amnistia total o l'adopció de mesures efectives contra la desocupació i per sortir de la crisi econòmica, són inseparables i part integrant de la lluita per les llibertats nacionals de Catalunya i per la democràcia a tot Espanya.

Tots els catalans amants de la llibertat, d'esquerra, de centre o de dreta, han de trobar-se al carrer, per tant, el proper 11 de setembre per manifestar pacíficament la seva voluntat d'aconseguir que esdevinguin realitat la *Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia* que han impulsat la lluita del poble català durant els llargs anys de règim dictatorial, i que tradueixen la seva concepció de la democràcia i el mandat donat el 15 de juny als seus representants.

G. LÓPEZ RAIMUNDO

El dit a l'ull

per Ignasi Riera

La campana Honorata

Al cap de més de quaranta mesos de l'onze de setembre de 1714, exactament el 16 de març de 1718, els "excel·lentíssims" ocupadors de Catalunya promulgaven decrets repressius... contra una campana: la del rellotge principal de la ciutat de Barcelona. La raó de la mesura era nítida i contundent alhora: "tocó en todos los movimientos de las sediciones, y por otros motivos que Su Majestad ha tenido presentes..." És a dir: la campana Honorata tenia un dring massa estimulant per als catalans, els feia lluitar per l'autonomia i per la independència. I, a més, el so de la campana havia tocat els c. de Su Majestad: condemna a mort inapel·lable. Al pobre fuster que la reparava, li arribà una ordre taxativa: "rompa y baje la dicha campana; rompida, entregue en la Real Fundición todo el metal por peso al guarda del almacén de artillería..."

I no hi hagué amnistia per a la campana. Al pànic històric dels musulmans, que se sentien trasbalsats quan repicaven les campanes dels poblets cristians, s'unia després de l'onze de setembre tot l'odi del centralisme, a qui no bastava anorrear ni les persones ni la llengua ni les lleis ni les institucions ni les terres ni els bisbes catalanistes, com el de Vic: feres ferotges com eren, s'havien d'abocar sobre el metall fos d'una campana.

Jo proposo que, al cap de dos-cents seixanta anys, la campana sigui, com Sacco i Vanzetti, rehabilitada. I que la nostra Honorata, campana de bon dring, estimulant i respectuosa amb el desig majoritari del poble de Catalunya, sigui rebatejada..., i ella, que va ser honorada, esdevingui, en endavant, HONORABLE.

Nota: les dades per escriure aquest "dit a l'ull" les he tret d'un llibret de l'editorial Undarius, sobre L'Onze de setembre i Catalunya, presentat per Jaume Sobrequés. Us el recomanem. I pareu l'atenció en tots els decrets repressius que tendeixen a substituir la voluntat col·lectiva (d'un consell, d'una assemblea) pel poder dels que Su Majestad designi.

Amb la crisi com a teló de fons

Reunió del Comitè Central del PSUC

Aprovar una declaració sobre la situació política, definir en una carta a les organitzacions del Partit el calendari de treball per a la preparació del IV Congrés i fer una crida a la participació en la Festa de Treball són els acords més importants de la darrera reunió del Comitè Central del PSUC, celebrada a Barcelona els dies 3 i 4 de setembre.

EXAMEN DE LA SITUACIÓ POLÍTICA

Antoni Gutiérrez Diaz va presentar, en nom del Comitè Executiu, un informe sobre la situació econòmica i política i les perspectives de recuperació de la Generalitat.

"La crisi econòmica no ha fet vacances", **va dir Antoni Gutiérrez. I analitzà els trets essencials de la situació: atur forçós, inflació, situació de la pagesia i de la petita i mitjana empresa, dèficit de la balança comercial...** *"Les perspectives són negres i les mesures del govern no poden resoldre els problemes"*. **I assenyalà els perills d'involució si no es troba una sortida que corresponsabilitzi totes les forces polítiques en un govern de concentració en el qual els treballadors i els sectors populars, que paguen les conseqüències de la crisi, ocupin un espai de decisió política.**

Després de referir-se a la importància del combat per una constitució democràtica i subratllar que allò que avui està col.locat en primer pla no és la forma de govern (monarquia o república) sinó consolidar la democràcia (democràcia o involució), va abordar a bastament el procés endegat a Catalunya a partir del 15 de juny per a la recuperació de la Generalitat.

EL CONTINGUT DE LA GENERALITAT PROVISIONAL

"És fonamental **—va dir—** *que el règim autonòmic provisional funcioni amb totes les institucions: presidència de la Generalitat, assumida pel senyor Tarradellas, Consell de Govern que en la seva composició reflecteixi els resultats del 15 de juny i Assemblea de Parlamentaris o Diputació Provisional."* **Va al·ludir al caràcter de govern de concentració democràtica nacional que hauria de tenir el Consell de Govern, integrat per representants de les forces amb representació parlamentària, i al fet que l'Assemblea provisional hauria d'estar integrada per tots els diputats i senadors, tant els elegits pel poble com, en el cas d'alguns senadors, els designats pel rei.** *"També reclamem* **—va afegir—** *la constitució d'una comissió mixta Generalitat—govern que comenci a negociar el traspàs de funcions dels ministeris a la Generalitat, així com una altra comissió mixta entre la Generalitat i les diputacions per a transferir a aquella les atribucions de les segones."* **Va explicar la importància que la Generalitat veiés reconeguda, entre les seves funcions, la d'elaborar un nou Estatut.**

Detallà a continuació les característiques del procés negociador en curs i els entrebancs que havien sorgit les darreres setmanes, tant per part del govern, que voldria una Generalitat "descafeïnada", com a Catalunya mateix, i es referí, en aquest sentit, a la decisió del senyor Tarradellas de destituir Josep Benet de la Comissió Negociadora. *"Una destitució que era un fet distorsionador inacceptable."* **I davant la qual —afegí— hem mantingut una posició de principi.** *"No hem fet ni farem* **—assenyalà—** *antitarradellisme. Estem, simplement, contra les actituds que tendeixen a minimitzar el paper dels parlamentaris elegits pel poble. Estem contra les actituds autocràtiques."*

Antoni Gutiérrez Díaz va sotmetre al ple ampliat del Comitè Central les gestions del Comitè Executiu, així com les propostes polítiques

passa a la pàgina següent

Roda de premsa posterior a la reunió del Comitè Central. López Raimundo respon als periodistes

Comunicat

Els dies 3 i 4 de setembre s'ha reunit a Barcelona el ple del Comitè Central del PSUC. A la reunió, que ha comptat amb la presència de Santiago Carrillo, Secretari General del PCE, han assistit com a convidats companys responsables dels Comitès comarcals i locals més importants.

En el primer punt de l'ordre del dia s'ha discutit un informe sobre la situació política i econòmica i la perspectiva de recuperació de la Generalitat, presentat per Antoni Gutiérrez Díaz. El resultat de la discussió, en el transcurs de la qual ha intervingut Santiago Carrillo, ha estat condensat en una declaració política, aprovada per unanimitat, que conté una crida a la participació de tot el poble en la manifestació unitària de l'11 de setembre. El Ple ha aprovat, també unànimement, l'activitat de la minoria parlamentària comunista, de la qual Jordi Solé-Tura ha fet una àmplia informació.

En el segon punt, s'ha debatut i aprovat una proposta de carta, presentada per Gregori López Raimundo, Secretari General del PSUC, dirigida als comitès i organitzacions del Partit, relativa a la preparació del IV Congrés en la qual es fixa el calendari de treball així com la proposta d'Ordre del Dia, que constarà dels quatre punts següents:

1. *Lectura i discussió de l'informe del Comitè Central sortint sobre la seva gestió, la situació política i les tasques immediates del PSUC.*
2. *Lectura i discussió de l'informe del Comitè Central sortint sobre les esmenes proposades per les organitzacions, delegats i invitats al Congrés sobre el Projecte de Programa.*
3. *Lectura i discussió d'un informe del Comitè Central sortint sobre la proposta de nous Estatuts del PSUC.*
4. *Elecció del Comitè Central.*

El Comitè Central ha escoltat, en el tercer punt de l'ordre del dia, una informació de Miquel Núñez sobre la Festa de TREBALL, que tindrà lloc al Parc de Montjuïc de Barcelona els dies 17 i 18 de setembre, i ha aprovat una crida a les organitzacions i militants del Partit, a tots els demòcrates catalans, a participar-hi activament.

Barcelona, 4 de setembre del 1977

EL SECRETARIAT DEL COMITÈ CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

Santiago Carrillo

L'única política revolucionària

Santiago Carrillo, secretari general del PCE, va dedicar bona part de la seva intervenció a explicar la proposta de govern de concentració democràtica elaborada pel PCE per sortir de la crisi. Però abans va subratllar la gravetat de la crisi econòmica, **"que s'aguditzarà probablement les properes setmanes i que fa que l'herència econòmica del franquisme sigui molt més difícil de liquidar que l'herència política i que sigui un perill real per a la consolidació de la democràcia".** *I va destacar la necessitat de fer front a la crisi responsablement.* **"No es tracta d'abandonar** *—va dir—* **les mobilitzacions de les masses, però sí de graduar les reivindicacions, tenint en compte la situació, no anant més enllà de les possibilitats reals. Cal mesurar bé cada reivindicació i les formes de lluita, evitant que aquesta porti els treballadors a una situació sense sortida que defraudi la seva capacitat com a classe, que empitjori més encara la seva situació i que contribueixi a desarticular l'economia."** *Ni fer d'apagafocs, ni agitació demagògica i irresponsable.*

El secretari general del PCE va destacar la reacció positiva que havia tingut la proposta de govern de concentració. **"Ja es parla avui de la possibilitat d'un acord—que alguns sectors han definit com una mena de compromís històric— per elaborar un programa polític i econòmic que corresponsabilitzi les principals forces polítiques".** *Un acord que seria un pas endavant cap al govern de concentració.* **"Avançar en aquesta direcció, l'elaboració d'un programa comú, la preparació de les condicions d'un govern de concentració democràtica, és, avui com avui, l'única política revolucionària, l'única política realista. I pot provocar un canvi en la correlació de forces: la gran majoria de la població hi aniria al darrera i seria el punt de partida perquè les forces del treball i de la cultura, a través d'un procés, avancessin cap a posicions hegemòniques en la societat."**

GOVERN DE CONCENTRACIÓ I GENERALITAT PROVISIONAL

Declaració política

Espanya travessa avui una aguda crisi econòmica i política que exigeix una clara i decidida actuació de totes les forces democràtiques. A Catalunya la crisi econòmica adquireix característiques dramàtiques: la xifra de treballadors en atur forçós supera ja els doscents mil; els treballadors del tèxtil, especialment al Bages, al Barcelonès, a Osona i al Vallès, entre d'altres —a Sabadell es presenta diàriament un expedient de crisi—, viuen sota l'amenaça constant de la pèrdua del lloc de treball; la taxa d'inflació al mes de juny era del 13 per cent i a fi d'any pot arribar al 30 per cent. S'agreuja la situació de la pagesia i de la petita i mitjana empresa. S'hipoteca el futur de pobles i comarques sencers de Catalunya.

Aquesta crisi econòmica, que heretem de la dictadura i que el govern monocolor i minoritari del president Suàrez és incapaç de resoldre, amenaça avui el procés de conquesta i consolidació de la democràcia, afavorint els interessos dels qui, principals beneficiaris dels darrers quaranta anys d'autoritarisme, volen provocar el caos econòmic i social que "cridi" la involució.

Per fer front a aquesta situació, els comunistes, conjugant responsablement la capacitat mobilitzadora de la classe obrera i dels altres sectors populars amb les diverses iniciatives de negociació i acord polític, proposem d'immediat l'adopció de mesures polítiques i econòmiques concretes, en la perspectiva d'una solució que corresponsabilitzi totes les forces democràtiques.

La formació d'un govern de concentració democràtica a l'Estat espanyol, amb la participació de representants de tots els sectors socials, i l'endegament d'un pla de sanejament de l'economia, amb intervenció de la classe obrera i els altres sectors populars, permetrà l'adopció de les mesures imprescindibles per avançar cap a una solució efectiva de la crisi.

En l'actual procés democràtic i davant la celebració de les eleccions sindicals i municipals, cal defugir la bipolarització de la vida política del país i, en especial, del Parlament. Per això és necessària l'elaboració d'una Constitució democràtica i oberta per a l'Estat espanyol i la institucionalització de la Generalitat provisional, amb la Presidència, Consell i Assemblea Provisional, per a Catalunya, en la perspectiva de l'elaboració i aprovació del nou Estatut d'Autonomia.

Dins el marc de la Generalitat, un govern de concentració nacional democràtica catalana podrà iniciar la solució dels greus problemes econòmics, contribuint, alhora, a la consolidació de la democràcia a l'Estat espanyol.

El procés negociador per a la institucionalització de la Generalitat provisional, el qual s'ha de basar en el reforçament de la unitat catalana, s'ha vist dificultat per l'incompliment per part del president Tarradellas dels acords de negociar conjuntament amb els parlamentaris, i, darrerament, per la seva decisió de destituir el senador Josep Benet de la Comissió Negociadora. Aquest fet tendeix a minimitzar la voluntat democràtica del poble expressada, de forma aclaparadora, el darrer 15 de juny.

El PSUC manté la seva predisposició a seguir negociant conjuntament l'Assemblea de Parlamentaris i el President Tarradellas, sense abandonar, però, ni distorsionar els més elementals principis democràtics que representen els parlamentaris elegits pel poble.

És amb aquesta perspectiva que cal contemplar la propera Diada Nacional de l'11 de setembre. Enguany, el poble de Catalunya s'ha de manifestar per donar el seu suport a tot el procés endegat per a la recuperació de les nostres institucions autonòmiques, en el context de les reivindicacions de l'amnistia política, que tant pot contribuir a la normalització del País Basc, l'amnistia laboral, les llibertats sense exclusions i la legalització de tots els partits. Els objectius polítics a l'entorn dels quals ha de girar aquesta manifestació són: el restabliment de la Generalitat, el retorn del president Tarradellas, la constitució d'un Consell de Govern que respecti els resultats electorals del 15 de juny, i el reconeixement de l'Assemblea Provisional formada pels diputats i senadors catalans.

El Comitè Central del PSUC crida els seus militants i simpatitzants, i tot el poble de Catalunya, a participar amb aquells objectius a la gran concentració unitària de l'11 de setembre.

Barcelona, 4 de setembre del 1977

La difícil recuperació de la Generalitat

Unes hores que

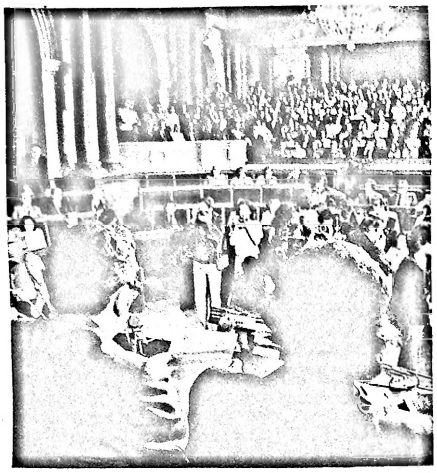

"Consens indiscutible pel que fa a l'irrenunciable funcionament segons les regles de la democràcia parlamentària." A la foto, un moment de l'Assemblea de Parlamentaris.

Una decisiva setmana per al restabliment de la Generalitat provisional, es tancava amb l'entrevista dels caps dels partits representats a la Comissió Permanent de l'Assemblea de Parlamentaris amb el president del govern, Adolfo Suárez i la reunió dels parlamentaris catalans. Tot això en vigílies d'un 11 de Setembre d'una especial significació en el combat ininterromput del poble de Catalunya per la seva autonomia, les llibertats nacionals i democràtiques i, encara, l'amnistia.

L'entrevista dels dirigents polítics catalans amb el cap del govern senyor Suárez era resultat d'una llarga sessió de la Comissió Permanent de l'Assemblea de Parlamentaris en la qual s'informà amb tot detall de la reunió mantinguda dimecres, dia 7, entre parlamentaris catalans i el vicepresident per a Afers Polítics, Abril Martorell, el ministre de l'Interior, Martín Villa, el ministre per a les Regions, Clavero Arévalo i l'assessor del president Suárez, Salvador Sánchez Terán, delegat pel govern per negociar amb el president de la Generalitat, Josep Tarradellas. Els parlamentaris catalans presents a la reunió de Castellana 3, antiga seu de la presidència del govern, eren Joan Reventós, Josep Maria Triginer, Jordi Pujol, Josep Verde, Ramon Trias Fargas, Heribert Barrera, Anton Cañellas, Carles Sentís i el secretari general del PSUC, Gregori López Raimundo. Els contactes de Madrid, en base al que s'ha convingut en anomenar "proposta Sánchez Terán", tenien com a finalitat precisar alguns aspectes d'aquesta proposta governamental per tal de sotmetre-la al conjunt de parlamentaris catalans, que representen l'expressió de la voluntat popular, eixida de les urnes el passat 15 de juny. Aquests contactes obligaren a la suspensió, per dues vegades, de la reunió plenària de l'Assemblea de Parlamentaris Catalans, esperada amb veritable expectació no solament pels mitjans polítics o informatius sinó per tot el poble de Catalunya, com ho demostren els grups nombrosos de gent que s'aplegaren davant del Parlament de Catalunya, al Parc de la Ciutadella de Barcelona, o davant del Palau de la Generalitat.

La reunió del dijous dia 8, de la qual en sortia l'acord d'entrevistarse amb el president del govern espanyol, senyor Suárez, acabava amb un comunicat assenyalant la necessitat d'afegir vigor *"a les gestions ja fetes en el marc global de la negociació i un esforç comú per tal d'arribar a l'acord més ampli en relació amb el projecte de restabliment de la Generalitat provisional"*. Com un dels elements més importants del comunicat —aprovat per consens dels parlamentaris assistents— cal subratllar que les gestions responen *"als objectius expressats amb reiteració pel president Tarradellas i els parlamentaris de Catalunya, separadament i conjuntament, que en l'etapa provisional en la qual ens trobem la Generalitat compti amb els tres òrgans de Presidència, Consell Executiu i Assemblea Provisional i que el seu funcionamernt sigui presiait per les regles de la democràcia parlamentària"*. La importància

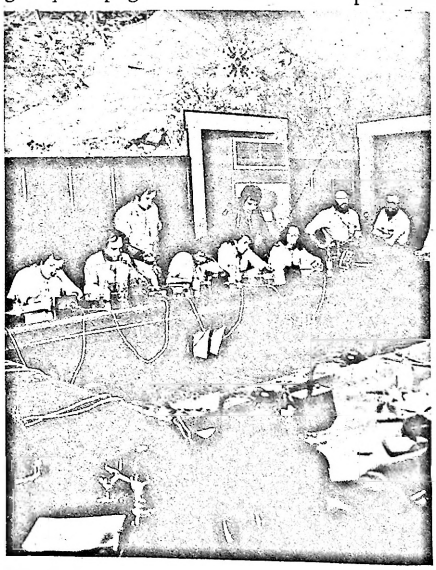

Pere Portabella respon a les preguntes dels informadors, impacients, com tot el poble, perquè les negociacions —secretes— es resolguin favorablement. (Fotos P.Monnés)

Reunió del Comitè Central del PSUC

vé de la pàgina anterior

que permetessin trobar una sortida digna des del punt de vista d'allò que era i és la voluntat del poble de recuperar la Generalitat i, al mateix temps, operativa, és a dir, una sortida negociada que fes possible culminar amb èxit el procés de recuperació de les institucions autonòmiques.

En la darrera part de la seva intervenció, Antoni Gutiérrez va parlar de l'onze de setembre, que cal —va dir— que es caracteritzi per un autèntic esperit unitari en la reivindicació global de les aspiracions del poble de Catalunya.

EL DEBAT, UNA MOSTRA D'UNITAT POLÍTICA

El debat posterior a l'informe, que va durar vuit hores, repartides entre la tarda de dissabte dia 3 i el matí de l'endemà, va provar la unitat política del Comitè Central, que va aprovar unànimement les gestions del Comitè Executiu, així com l'activitat parlamentària de la minoria comunista, a la qual es referí en una intervenció especial Jordi Solé-Tura. Aquest va assenyalar la debilitat del Parlament —*"una bretxa democràtica en un aparell d'Estat que és encara l'aparell del franquisme"*— i les dificultats per a fer-lo funcionar a partir d'una correlació de forces que no respon a la correlació de forces del país real. Va explicar la importància de dues grans batalles político-parlamentàries: la batalla per un reglament del Congrés que reforci la posició de les minories i contribueixi a trencar la perillosa tendència a la bipolarització i la batalla per elaborar un projecte de constitució que serveixi per a consolidar la democràcia, per a fer-la funcionar i que, al mateix temps, no sigui un fre a l'hora d'avançar cap a la democràcia econòmica i social. *"El respecte a la sobirania del poble* —va dir Jordi Solé— *és l'eix essencial de l'activitat dels parlamentaris comunistes"*. I això vol dir, va precisar entre altres coses, que el govern respongui davant el Parlament i que sigui plenament reconegut el dret a l'autonomia de les nacionalitats i regions.

Josep Lluís López Bulla, secretari general de la CONC, va explicar les relacions govern-centrals sindicals i la discussió del "paquet sindical", davant la qual es mostrà "moderadament optimista", i reclamà una mobilització responsable dels treballadors per tal de fer front a la crisi econòmica. Els aspectes de la crisi econòmica van ser molt presents a la reunió: gairebé tots els membres del Comitè Central o convidats que van intervenir en el debat (vint-i-quatre) s'hi van referir. Agustí Prats, dirigent del tèxtil, va presentar una llista de mesures immediates que caldrien per tal de fer front a la dramàtica situació del moment i els responsables del PSUC al Bages, Osona i Vallès Occidental —comarques especialment afectades per la crisi tèxtil— van fer-hi una referència molt ampla.

RESUM DE LA DISCUSSIÓ

En el resum de la discussió, Antoni Gutiérrez va subratllar el caràcter de classe de la política del PSUC, centrada avui en la proposta, a nivell de l'Estat, d'un govern de concentració democràtica. *"El període de transició en què ens trobem —ja no som a la reforma— ens implica en la recuperació de la democràcia i en la solució de la crisi." "La proposta de govern de concentració* —va dir— *ha d'impregnar tota la nostra pràctica política"*: les justes mobilitzacions del poble, les properes eleccions sindicals i municipals... En referir-se a algunes intervencions que havien cridat l'atenció sobre els perills d'una insuficient informació al poble per part dels partits polítics sobre el procés negociador per recuperar la Generalitat i sobre els debats de la ponència encarregada d'elaborar el projecte de constitució, va explicar que *"informació no vol dir irresponsabilitat. Nosaltres* —subratllà— *no tenim dues polítiques, una de cara enfora i una de cara endins, sinó una sola política al servei de la classe obrera i del poble"*. I el procés, difícil i complex, de lluita i de negociació no es pot malmetre per actituds irresponsables. Va denunciar com una maniobra de la reacció les temptatives de descrèdit de la democràcia i del Parlament i va cridar l'atenció sobre la necessitat de no fer el joc a la maniobra. Finalment, en referir-se de nou a la destitució del senador Benet va dir: *"El contenciós no és Benet o Tarradellas, sinó Generalitat sí, o Generalitat no; Generalitat amb contingut democràtic o Generalitat sense aquest contingut; Generalitat amb la presència dels comunistes o Generalitat sense els comunistes."*

LA PREPARACIÓ DEL IV CONGRÉS

En el punt de l'ordre del dia dedicat a la preparació del IV Congrés es va aprovar la carta a les organitzacions del PSUC que el lector trobarà en aquest mateix número de TREBALL.

El secretari general, Gregori López Raimundo, va presentar un informe inicial que començà amb un balanç de l'estat actual de la preparació del Congrés, constatant-ne el retard general i la necessitat de recuperar-lo ràpidament.

Gregori López Raimundo va explicar el caràcter molt especial que tindrà el IV Congrés del PSUC. *"Serà un congrés marcat pel canvi de situació del PSU* —va dir—, *el primer congrés que el Partit celebra en la legalitat en tota la seva existència"* i, per tant, el primer que podrà tenir les característiques democràtiques d'elecció de delegats, de formes de discussió i altres que en la clandestinitat no ens podíem permetre. El IV Congrés serà *"un congrés per consolidar la democràcia, per assolir i consolidar l'autonomia de Catalunya* —continuà López Raimundo— *i serà també el fonament per aconseguir el gran partit de masses, en la línia de l'eurocomunisme, que volem construir"*. El IV Congrés serà un gran esdeveniment del PSU. El secretari general va assenyalar que aquest hauria de ser *"el congrés dels 50.000 militants, tal com ja ens vàrem fixar. Ara som al voltant dels 40.000 . Cal, doncs, fer encara un esforc important"*.

López Raimundo va advertir, però, que aquest serà encara un congrés de transició. Per la situació objectiva i també perquè, en pocs mesos, estem passant d'un partit de 8.000 militants al partit dels 50.000.

Durant la discussió (en la qual van haver-hi vint-i-tres intervencions), ultra les nombroses propostes, recollides en bona part, sobre el text definitiu de la carta a les organitzacions, es va remarcar la transcendència política del IV Congrés del PSUC. Cal aconseguir que, des d'ara fins a la seva celebració, hi hagi una gran mobilització de tot el Partit i dels simpatitzants al voltant del Congrés. Es va expressar la necessitat de la participació de les dones i dels joves en aquesta mobilització preparatòria i en la composició de les delegacions.

Com es va dir en el debat, el PSUC és un protagonista de primer ordre en la política catalana, un partit que té arrels en tot el teixit social de Catalunya. Aquest Congrés, per tant, serà contemplat amb fort interès, i no solament a Catalunya, sinó també a tot Espanya i fins i tot a Europa.

PERE VALLÈS

són decisives

d'aquesta declaració, pel que fa als òrgans de la Generalitat i el compliment de les regles de la democràcia parlamentària, cal posar-la en primer pla si tenim en compte les informacions de la pròpia premsa diària, segons les quals en el primitiu projecte governamental —el que hom anomena "proposta Sánchez Terán"— no es contemplava el funcionament del Parlament de Catalunya, ni la formació del Consell de Govern que reflectís, en la seva composició, el resultat de les eleccions del 15 de juny.

La Comissió Permanent, en el mateix comunicat que venim comentant, informà d'haver-se iniciat *"un canvi d'impressions sobre el contingut essencial i mínim de les futures normes de règim intern de la Generalitat"*. També, en relació amb la Diada de l'11 de Setembre, els parlamentaris cridaren novament el poble de Catalunya a participar en la gran marxa de les cinc de la tarda *"com a expressió un altre cop de la voluntat d'autonomia ja manifestada el 15 de juny, donant així suport al procés actual de negociació en vies de culminar en el restabliment de la Generalitat i el retorn del nostre president"*. Pere Portabella, en la roda de premsa que seguí a la reunió de la Comissió Permanent de l'Assemblea de Parlamentaris, posà l'èmfasi en el consens que anima les negociacions amb el govern Suárez, consens indiscutit pel que fa a l'irrenunciable funcionament segons *"les regles de la democràcia parlamentària"*, i també expressà que Tarradellas dóna ple suport a les iniciatives dels parlamentaris catalans. Malgrat tot, molts dels dubtes expressats aquests dies pels mitjans informatius —i que responen a legítims interrogants que es formulen els ciutadans de Catalunya— quedaren encara amb un vel de silencis, fruit del delicat moment de les negociacions. Quedà palès, però, que no hi hauria *"acords secrets"*, que res no seria decidit sense el debat i coneixement de tots els parlamentaris catalans reunits en una sessió plenària de caràcter públic.

CARLES FORTUNY

Recuperar la Generalitat vol dir alguna cosa més que posar-ne el rètol a la porta del Palau (Fotos Arxiu de TREBALL)

La desproporció dels vots

El poble de Catalunya es demana què serà i què representarà la Generalitat provisional. Aquest poble, desconcertat per les continues ziga-zagues de les negociacions, espera amb atenció el resultat final. El poble vol saber qui manarà i quins poders tindrà.

Després de quaranta anys de lluita per l'autogovern, hom espera que les institucions catalanes del període transitori gaudeixin de poders polítics suficients, encara que no siguin tots els del futur estatut, malgrat que el prefigurin.

Després de les eleccions del 15 de juny hom espera que es respecti la voluntat del poble i que el govern estigui en mans de les diverses forces polítiques amb representació parlamentària.

Però entre les fumeres i giragonses del procés negociador apareix ja la idea d'una estranya composició de la Generalitat arbitràriament constituïda i amb forces no proporcionals als resultats del 15 de juny. Els qui defensen aquesta idea els podem localitzar progressivament a la dreta. Com més a la dreta, menys afany de Generalitat política lligada a la voluntat popular. Sembla ser l'oportunitat de la dreta catalana per recuperar el terreny perdut el 15 de juny.

Les fórmules que es proposen desconnecten la Generalitat dels parlamentaris que avui com avui representen la voluntat del poble. Són fórmules adreçades a minimitzar els resultats electorals progressistes i especialment a marginar o reduir la força dels socialistes i comunistes.

En uns moments que lluitem per una constitució democràtica on es reguli el control del Parlament sobre l'executiu, Catalunya quedaria a mercè d'un executiu nomenat pel govern suarista i sense responsabilitat davant del poble de Catalunya.

Es inacceptable qualsevol distorsió dels trets fonamentals de la voluntat democràtica catalana. Per més raons d'Estat i de Pàtria que s'hi aboquin, cap demòcrata no pot acceptar aquelles desproporcions. No hi ha cap argument democràtic que pugui justificar la supeditació de la voluntat del poble a un poder carismàtic.

Per això les forces polítiques responsables han d'exigir una Generalitat política i amb representació proporcionada als resultats electorals. I cal fer-ho no pas amb un afany de protagonisme polític sinó per posar per damunt de tot, amb responsabilitat democràtica, la veu del poble. Només així es podrà constituir un instrument de govern català, govern unitari en el qual es corresponsabilitzin totes les forces democràtiques catalanes per gestionar els interessos de Catalunya. En aquest govern, la classe obrera i els altres sectors populars prendran possessió de la part que els correspon en el primer govern de Catalunya.

RAFAEL RIBÒ

Les Corts de la transició

Constitució, reglaments, el cas Blanco

L'activitat de les Corts aquests dies es centra en el treball de les comissions que elaboren el projecte de constitució i els reglaments d'ambdues cambres, Congrés i Senat. Una activitat que no té la repercussió espectacular dels plens, que pot donar a alguns la impressió que els parlamentaris no fan res, però que és fonamental en el procés de consolidació de la democràcia. D'altra banda, s'ha afegit un element que, aquest sí, ha tingut fort impacte en l'opinió pública: l'agressió i insults de la policia al diputat socialista per Santander, Jaime Blanco.

EL DIFÍCIL PART DE LA CONSTITUCIÓ

La Ponència Constitucional del Congrés ha estudiat ja la part corresponent als principis generals del Dret i el sotmetiment a aquests i a la Llei tant dels ciutadans com dels poders públics, com també els principis de seguretat jurídica. Ara s'està treballant en l'estudi de les llibertats individuals. No cal dir la transcendència que tenen aquestes qüestions, com totes la d'una constitució que, segons quins criteris prevalguin, serà una constitució democràtica avançada, que és el que el poble vol com ha demostrat a les eleccions, o no ho serà. La lluita a la ponència no pot, per tant, merèixer la indiferència del ciutadà corrent, ja que són moltes coses que s'hi jugen, coses tan fonamentals per a l'esdevenidor del país com és ara la consolidació de la democràcia.

ELS REGLAMENTS

Una altra discussió important és la dels projectes de reglament del Congrés i del Senat. La ponència corresponent al del Congrés ja ha acabat la feina. Els representants d'UCD van aconseguir que en l'informe no s'inclogui el vot de censura al govern. No obstant això, el grup socialista s'ha reservat defensar, davant de la Comissió del Reglament, una esmena per tal d'introduir la qüestió del vot de censura.

El procés, al Senat, és més lent que no al Congrés pel gran nombre d'esmenes que s'han presentat. Hi ha hagut una fricció entre PSOE i UCD. Els socialistes acusen els d'UCD de ser culpables del retard per haver presentat, ells sols, 89 esmenes. També els socialistes defensaran al Senat que es puguin formular vots de censura al govern. Cal assenyalar que la ponència ha rebutjat d'incloure les esmenes que pretenien rebaixar el nombre de senadors que caldrà per formar un grup parlamentari. Aquesta és una qüestió força important, tant en el Senat com en el Congrés, ja que aquest nombre mínim és l'element clau del domini absolut o no dels grans grups. I és clar que si els grans grups dominen en patirà el funcionament democràtic de les Cambres. Recordem que ja quan es va discutir el reglament provisional de les Corts va aparèixer aquest tema i es van fer esforços, dissortadament en va, per reduir el mínim de diputats o senadors exigible per formar un grup parlamentari a fi de garantir que es tinguin en compte l'opinió dels partits que són minoritaris però que, tanmateix, representen una part de l'electorat.

EL CAS BLANCO AL PLE

Es un cas clar, escandalós, d'abús de facultats per part de la policia. Es un cas que no solament significa això que hem dit, no solament reflecteix que, per a alguns, no ha canviat res, que continuen les pràctiques d'una època que el poble vol saldar definitivament. El fet que la víctima de l'agressió física i dels insults hagi estat un diputat, que s'havia acreditat com a tal davant dels policies, és un acte inqualificable de menyspreu al poble, d'intolerable menyspreu a la democràcia. No és estrany, per tant, que hagi aixecat tanta polseguera, una polseguera que arribarà al ple del Congrés de Diputats que s'ha convocat per al dia 13. Recordem que els diputats que van ser encarregats d'investigar els fets en nom de la Mesa del Congrés han informat que ha quedat demostrada l'agressió i també la prèvia identificació de Jaime Blanco. Aquest informe ha estat assumit per la Mesa i com a tal serà presentat al ple. Veurem, doncs, què passa... i també veurem que hi diu el ministre Marín Villa, que intervindrà sobre aquest assumpte.

ENRIC VIVES

La història que ens han amagat

Josep Bonifaci

Els comunistes som gent honrada

Josep Bonifaci va néixer a finals del segle passat, el 1895, a Llimiana. Ara, doncs, té 82 anys. Des de juliol de 1936 és militant del PSUC. La meitat de la seva vida. Els seus orígens polítics es troben en el catalanisme més radical, àdhuc en el separatisme. Però la història de Catalunya el portà a conjuminar nacionalisme amb alliberament social, d'una manera casual i quasi bé sense adonar-se'n. Quan es féu militant comunista als 41 anys no coneixia quasi res de la Revolució Soviètica i havia llegit només "Les tesis sobre Feuerbach" de Carles Marx. Però la sublevació feixista requeria una resposta conseqüent. I simplement per això es féu comunista. L'entrevista amb Josep Bonifaci va ser pràcticament un monòleg, molt divertit però, que va durar cinc hores. Aquesta és la seva vida, que és una mena de resum de la de Catalunya.

Oi que ara es parla de la "Saga de los Rius"? Doncs jo sóc de la "Saga" dels Bonifaci. Ja el 1803 hi ha un document en llatí de la Universitat de Cervera que diu que el meu besavi era metge. El meu avi es llicencià a Saragossa el 1840, el meu pare a la mateixa ciutat, però l'any 1881, i jo a Barcelona el 1916.

Quan vas començar les teves activitats polítiques?

De molt jove. L'any 1910, quan tenia 15 anys vaig acabar el batxillerat a Lleida. Un dels grups més revolucionari era la Joventut Republicana de Lleida, i fou llavors que vaig començar a anar a reunions junt amb uns amics. L'única ideologia que teníem era ser molt catalanistes i rebutjar la Lliga. Quan vaig arribar a Barcelona a estudiar vaig cercar una organització que m'agradés, i va ser llavors que vaig connectar amb la Unió Catalanista del Dr. Martí Julià.

Precisament va ser aquest partit el primer en conjuminar les idees catalanistes amb el socialisme.

Així és, però un socialisme una mica rar. Com que jo era un militant de base no me'n preocupava massa, d'aquestes coses. El que sabia perfectament era que la Unió Catalanista no era la Lliga. Durant la guerra mundial vàrem ajudar moralment i econòmicament els voluntaris catalans que lluitaven al costat dels aliats. Quan vaig acabar la carrera, el 1916, em vaig dedicar a fer-me una clientela amb dos companys, ja que en aquella època no hi havia assegurances socials ni res. Mentrestant, la Unió Catalanista es va anar fonent a poc a poc fins que va desaparèixer sense saber com.

I com vas tornar a integrar-te a la lluita política?

Reprenc les meves activitats quan les lluites sindicals del 17, 18 i 19. Sempre com a catalanista i, de fet, tots els meus amics serien després els fundadors d'Estat Català. Per aquella època em vaig fer soci de l'Ateneu Enciclopèdic del carrer del Carme, que era un centre polític molt actiu. Era també l'època que els sindicats lliures de la patronal actuaven junt amb la policia i el governador civil, Martínez Anido. A totes aquestes, l'Aiguader, que era amic meu i després seria fundador de l'Esquerra Republicana, va rebre una amenaça de mort junt amb un altre company. Les coses van prendre un caire espantós i cada nit senties trets pels carrers. Jo mateix, tornant una nit a casa, vaig veure com la Guàrdia Civil matava un home que jeia a terra greument ferit i emmanillat.

Et devies impressionar molt, oi?

Home, jo no era un activista sinó només un soci de l'Ateneu. L'únic que vam fer amb en Jaume Compte, que anys més tard fundaria el Partit Català Proletari, un dels partits que participà en el sorgiment del PSUC, va ser recollir diners i informació per matar Anido (ha, ha, ha).

Per matar Martínez Anido?

Sí, ha, ha, però no ho vam fer mai eh? Ha, ha. Més seriosament, l'any 23 em vaig incorporar a Estat Català, el partit de Macià. Havia llegit coses de la revolució soviètica i em queia simpàtica, però ens era pràcticament desconeguda.

ESTAT CATALA I SEPARATISTA

I quan la vinguda de la República, on et trobaves?

Abans de la República jo vaig experimentar una evolució. El 1930 vaig haver d'anar a Brusel.les a parlar amb "l'avi" (Macià). Poc després, els intel.lectuals antimonàrquics castellans van visitar els intel.lectuals catalans. Es van fer dos grups: el de dretes, que va anar a dinar al Ritz, i els d'esquerres, que vam anar al Cafè Pàtria. Hi havia l'Azaña, Balbontín, Besteiro i una colla de gent. Jo continuava tan separatista com sempre, i més quan veia el que feien la Lliga i els de Madrid. L'Azaña, en el discurs del dinar, va tocar el tema català. Catalunya —va dir— amb la República tindrà el que vulgui dins la unitat de l'Estat. Jo vaig sortir molt content i aquella mateixa tarda em donava de baixa de l'Estat Català. Li vaig dir al Compte, que es va enfadar tant que va marxar sense dir-me adéu.

On vas anar a militar, llavors?

La majoria dels meus amics es feien de la Unió Socialista de Catalunya. En Pau Cirera, en Solé Bofrau, etc. Jo no n'era perquè em semblava que aquell partit no era ni carn ni peix, o sigui ni catalanista ni socialista. La idea era molt maca, un partit socialista català, però no sé ben bé per quina raó no m'hi vaig ficar. Més que res em dedicava a l'activitat sindical dintre del Col.legi de Metges i del Sindicat de Metges de Catalunya. Els fets d'octubre del 34, per exemple, els vaig viure a casa perquè tenia la dona malalta i no podia sortir-ne.

LA GUERRA I EL PSUC

Quan les eleccions del febrer del 36, què vas fer?

En aquesta ocasió em vaig mobilitzar al màxim, a favor del Front d'Esquerres, és clar.

I la sublevació feixista?

Quan aquelles bèsties se sublevaren jo em trobava a Caldes de Boí, al balneari, com a metge. Fins al cap de tres dies no ens va arribar la notícia de la guerra. Després d'uns dies de no poder marxar cap a Barcelona, el 25, partim. El viatge ens fou interromput per no sé quants controls de la CNT—FAI...

Encara no ens has dit com et vas fer del PSUC, que en aquells dies s'acabava de fundar.

Quan baixava de Caldes jo no sabia que existia el PSUC, però ja havia decidit de ferme comunista. La situació ho demanava. A Barcelona vaig entrar a treballar a l'Hospital de Sant Pau, on els seus 139 treballadors eren de la CNT. Hi havia un infermer que volia que jo hi entrés, però malgrat tot em vaig afiliar a l'UGT. Era l'únic de tot l'hospital. Vaig parlar amb un metge del POUM i li vaig preguntar pel partit comunista. Ell va dir que n'hi havia dos. Em vaig enterar de l'adreça del PSUC i m'hi vaig fer el 27 de juliol. De manera que sóc dels primers. Em va passar una anècdota molt divertida. A la primera reunió que vaig assistir em vaig trobar la meva dona per sorpresa, ja que ni jo ni ella ens havíem dit res. Poc després em van fer secretari general dels sanitaris de l'UGT i el 38 Director General d'Assistència Social. La meva activitat, durant tota la guerra, va ser com a metge, i no vaig tirar ni un tret.

METGE DE JOSE DÍAZ

I com vas sortir?

Jo vaig sortir d'Espanya acompanyant José Díaz, que era el secretari general del PCE. A començaments de gener del 39 la direcció del PCE va venir de València a Barcelona . El metge de José Díaz va haver d'anar a Madrid perquè era sots-secretari de no sé què, i em va presentar el secretari general. Aquest tenia una úlcera a l'estòmac, molt dolenta, que s'havia de tornar a operar. Deien que l'únic lloc possible era París, però tampoc allà pogué ser i llavors vam decidir d'anar-nos cap a la Unió Soviètica per mar, pel nord d'Europa. Vam arribar a Leningrad i d'allà, en tren, cap a Moscou, a la clínica del Kremlin. Al cap de dos dies, José Díaz era operat i, encara que l'operació va anar bé, les molèsties continuaven. Per tant, vaig continuar treballant al Sanatori del Kremlin. José Díaz es recuperà i tornà a treballar a la Komintern, amb responsabilitats sobre l'Amèrica Llatina. Quan va començar la segona guerra mundial van traslladar-lo fora de Moscou, Taixkent, capital de l'Usbekistan, on va morir a finals del 42.

I et vas quedar a la Unió Soviètica fins...

...Fins que va acabar la guerra mundial . Ja feia anys volia anar a Mèxic, on no hauria tingut problemes de llengua, però la guerra submarina m'ho va impedir. Vaig haver d'esperar, doncs, fins el 46 que vaig marxar a París. El 48 em vaig traslladar a Tolosa del Llenguadoc a treballar a l'Hospital Varsòvia, anomenat així pel nom del carrer on es trobava. La història d'aquest hospital és molt interessant i algun dia l'escriuré. Com que va ser fundat pels FFI espanyols durant la guerra, estava controlat per nosaltres. El setembre de 1950, coincidint amb la guerra freda, el govern francès em va detenir perquè, junt amb un comitè nordamericà, volia controlar l'hospital. Em van deportar a Còrsega i el 51 em van oferir d'exiliar-me a Polònia. D'allà, a Txecoslovàquia fins el 63. En el I Congrés del PSU, el 1956, em van fer del Comitè Central. Em sembla que ara, al proper Congrés, em treuran, perquè ja quasi no faig res.

"LA MEVA ESTIMADA BARCELONA"

No ho crec. La teva vida és suficient perquè hi continuïs essent.

Un Comitè Central comunista ha d'ésser una cosa activa i jo ja no ho puc ser. Si, encara, formessin la secció dels jubilats i dels fundadors...

I després de Txecoslovàquia ?

. Vam anar a Romania pel clima i perquè hi teníem coneguts. Sempre treballant de metge. El 67 me n'entorno a París amb la intenció de dirigir-me cap a la meva estimada Barcelona.

I això, quan va ser?

El 1970 entro un mes i mig amb passaport cubà, però sense perdre la nacionalitat espanyola, i definitivament, l'abril del 71. Els primers temps quasi no tenia contacte amb el Partit. Només rebia la propaganda per la bústia o em venia a veure un amic. Molts amics de Praga no em van poder visitar mai perquè sabien que eren seguits per la policia. Es pot dir que he sortit de l'ou després de la mort de Franco.

ALBERT PRESAS
Fotos: MORERA

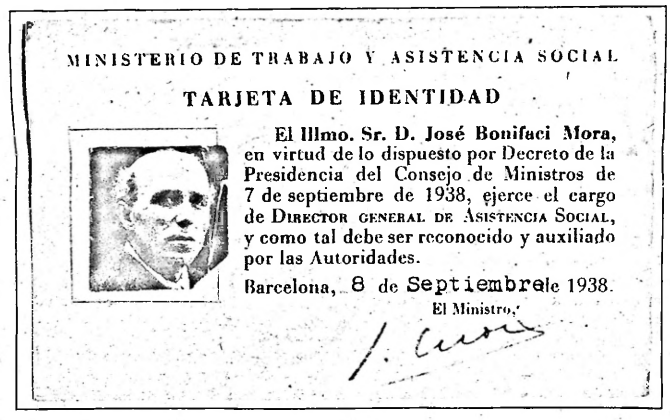

MINISTERIO DE TRABAJO Y ASISTENCIA SOCIAL

TARJETA DE IDENTIDAD

El Illmo. Sr. D. José Bonifaci Mora, en virtud de lo dispuesto por Decreto de la Presidencia del Consejo de Ministros de 7 de septiembre de 1938, ejerce el cargo de Director general de Asistencia Social, y como tal debe ser reconocido y auxiliado por las Autoridades.

Barcelona, 8 de Septiembre de 1938.

El Ministro,

Per fer front a la crisi tèxtil

Manresa: Una proposta de CC OO

Com una conseqüència més de la crisi econòmica general, la indústria tèxtil de Catalunya travessa una situació de greu crisi (vegeu TREBALL números 491 i 492). La crisi és evident malgrat que dins del propi tèxtil hi hagi sectors que es desenvolupin favorablement (cinteria, filats, gènere de punt i algunes empreses en particular de teixits o tints). Endemés, es succeeixen intents de frau per part d'alguns empresaris que, aprofitant la crisi general, intenten fer grans beneficis amb liquidacions totals d'empreses i especulant-hi, especialment pel que es refereix als seus immobles. A tot això es refereix un ampli informe de la Unió Comarcal de Sindicats de Comissions Obreres del Bages, del 25 d'agost.

EMPRESES EN CRISI: UNA SITUACIÓ DRAMÀTICA

L'informe fa una relació exhaustiva d'empreses que ja han tancat portes (cinc, amb un total de 491 treballadors afectats), que estant pendents de suspensió de contractes de treball (sis, amb 1.228 treballadors), que tenen pendent l'aprovació de llur solicitud de regulació de feina (deu, amb un total de 3.567 treballadors afectats) i assenyala endemés altres empreses la situació de les quals és de franca crisi. Una situació dramàtica. Que afecta, sobretot, a treballadors de 40 a 50 anys.

L'informe toca el voraviu de la qüestió en denunciar els responsables d'aquesta situació: *"En general aquestes empreses tenen la maquinària envellida, produeixen per procediments antiquats y poc tecnificats, i no estan dotats d'enginyers propis, ja que el seu objectiu era solament l'especulació, potenciada pels darrers anys durant els quals les reivindicacions laborals eren fàcilment reprimides i neutralitzades.*

"L'experiència ens ha demostrat (...) que la regulació de feina inicialment sol.licitada es converteix en suspensió de contractes de tota o part de la plantilla,i que aquesta situació s'utilitza per modificar els procediments de producció, és a dir, augmentar els ritmes de treball o introduir maquinària nova de més alt rendiment, que no necessita tanta ma d'obra, amb la qual cosa la suspensió de contracte ja és indefinida.

"La inexistència durant tots els anys de dictadura, d'una política adequada d'ocupació i productivitat, d'acord amb els interessos populars, ha menat la nostra comarca i d'altres a aquesta situació que els treballadors sota cap concepte podem acceptar."

NECESSITAT D'UNA RESPOSTA QUE FACILITI UNA SOLUCIÓ

Una situació tan greu exigeix la mobilització dels treballadors: Per tal de forçar la negociació i obtenir solucions satisfactòries, i això dins de la perspectiva d'una solució més general. *"basada en la reestructuració del sector, però, això sí, partint del principi que no pot quedar ni un treballador sense un lloc de treball i que, en cas contrari, s'ha de garantir-li el 100 per cent del sou real i la seva permanència en la seguretat social de manera infifinida fins que trobi una nova feina."* **I Comissions Obreres del Bages proposa mesures concretes. Aquestes són, citades breument:**

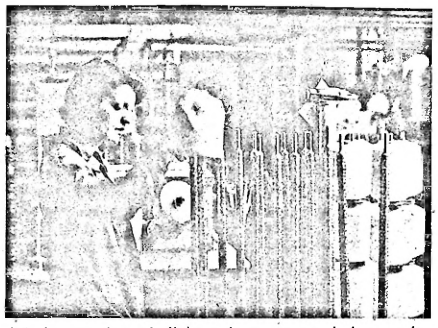

Les borses de treball han de ser controlades per les centrals sindicals (Fotos Arxiu de TREBALL)

El tèxtil : milers de llocs de treball en perill

VIGILÀNCIA PER PART DE LES CENTRALS SINDICALS I ORGANISMES COMPETENTS SOBRE LES EMPRESES QUE UTILITZIN LA SITUACIÓ GENERAL DE CRISI PER AUGMENTAR ELS SEUS BENEFICIS. **Perquè alguns empresaris pretenen amb els seus expedients que part dels sous dels seus treballadors els vinguin compensats pels fons públics, en aquest cas, l' I.N.P., la qual cosa vol dir de les quotes de la Seguretat Social, aconseguint així mantenir el benefici, però amb menor despesa de ma d'obra i amb menys producció.**

AJUDA CREDITÍCIA ESPECIAL A LES EMPRESES EN CRISI. **Perquè el fet que la Banca privada hagi restringit o negat els crèdits a aquestes empreses o obligat o afavorit els expedients de crisi.**

FACILITAR LA RECONVERSIÓ INDUSTRIAL I LA CREACIÓ DE NOVES INDÚSTRIES. **L'informe proposa la formació d'uns organismes tècnics, on figurin les centrals sindicals, els empresaris i els ajuntaments democràtics, a fi de facilitar la reconversió industrial i la creació de noves indústries. I assenyala concretament la necessitat de crear centres de formació professional o ampliar els existent, per donar una nova formació professional als treballadors despatxats, així com establir "zones" industrials en terrenys cedits pels Ajuntaments, i reduir els impostos i taxes municipals corresponents.**

"En aquest sentit —assenyala l'informe— creiem que ara que la premsa parla tant de la democratització de les Caixes d'Estalvis, s'hauria d'exigir que el 100 per cent de la inversió disponible per les caixes s'inverteixi en les zones on aquestes es troben ubicades, per mitjà d'inversions directes, i que no es traslladin a d'altres bancs.

CONTROL DE LES BORSES DE TREBALL PER LES CENTRALS SINDICALS. **Per rigorós ordre i per tal d'evitar discriminacions per raons d'edat, sexe o afiliació sindical.**

El document assenyala finalment: *"Considerem que tots els plantejaments han d'ésser un objectiu immediat a assumir pels partits polítics de base popular de la nostra comarca, per tal de donar una urgent sortida a aquesta greu situació que s'accelera constantment i que pot tenir característiques dramàtiques."*

També al Maresme

Problemes a dojo

MATARÓ (Toni Serra).—El trànsit polític a escala local està apareixent més laboriós que no se somniava a l'hora de teoritzar. El parèntesi estival ha anat engruxint la caterva de problemes que caldria arranjar ara mateix.

L'Ajuntament actual de Mataró no solament és un organisme totalment transitori sinó que comença a fer aigües en donar mostres d'impotència política i de nul.la imaginació. D'una banda, malgrat la pressió popular, en cap moment no ha fet valer el seu poder a fi que el Banc Central aturi l'enderrocament del quasi centenari Teatre Clavé. D'una altra, davant el problema de l'eliminació de la brossa (un centenar de tones diàries) ha optat per iniciar les obres d'un abocador en la més secreta clandestinitat i en la més flagrant il.legalitat.

Mentrestant, el context econòmic no pot ésser més difícil. La petita i mitjana empresa comença a patir greument d'asfíxia financera: les comandes habituals per aquest temps, enguany no s'han produït; els bancs van fent el sord a les sol.licituds d'ajuda. En el món obrer, l'atur no disminueix; al contrari, va augmentant. A molts treballadors ja se'ls ha acabat l'assegurança d'atur. I continua sense haver-hi feina. Hi ha qui diu que si a començament d'octubre la dinàmica econòmica no varia, moltes empreses "baixaran les persianes". La situació, doncs, s'està enrarint.

D'altra banda, l'afiliació sindical va creixent. Comissions Obreres, per exemple, té ja 11.000 treballadors al Maresme. Però la multiplicitat de problemes, a l'hora d'estructurar una nova base laboral i sindical d'actuació, és tal que el desbordament i el desànim de vegades es veuen aflorar. És el problema de tot creixement.

L'estrena en el comandament —o en l'apropament al comandament— també deixa molt a desitjar. Hi ha dubtes, insuficiències, vacil.lacions i fins i tot inseguretat en la pròpia força que fou plasmada en les eleccions del 15 de juny passat. Així, pel que fa al Teatre Clavé —la conservació del qual ha estat demanada per quasi totes les entitats cíviques i culturals d'una ciutat que no pot estar orgullosa de la quantitat de llocs d'esplai que té, ni de la custòdia de les obres arquitectòniques que ajuden a perllongar la seva personalitat històrica—, encara que s'ha demostrat palesament que tant el Banc Central com alguns membres del Consistori mentien quan deien que era fals que s'enderroqués el teatre, els partits no han agafat, ara per ara, les regnes d'aquesta demanda popular.

Altrament està passant amb el nou abocador. Aquí sí que, davant del perill de contaminar una part de Mataró (una altra ja ho està a causa del vell abocador de Figuera Major), els partits han dit no al projecte de l'Ajuntament i s'utilitzaran les vies legals, si cal, per aturar-lo. El PSUC, a més a més, ha proposat pressionar al ministeri de l'Interior perquè tregui les castanyes del foc i la brossa d'un terme municipal tan reduït com el de Mataró, almenys fins que s'hagi construït la planta transformadora que fa anys i panys que s'està demanant.

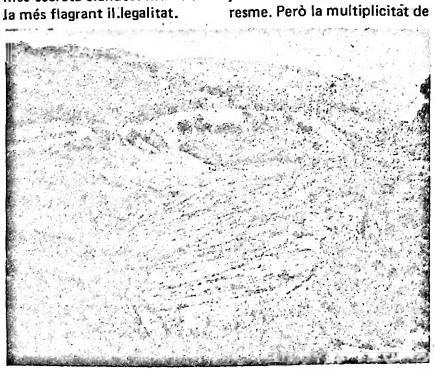

L'abocador de Mataró, un perill de contaminació (Fotos E.Quintanas)

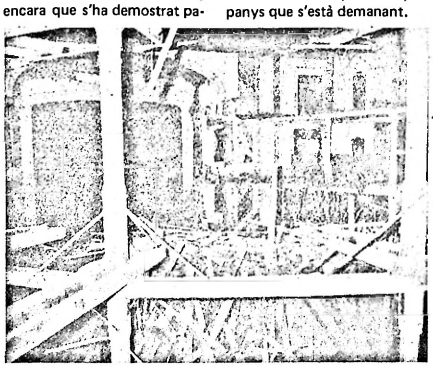

El Teatre Clavé: cal conservar el patrimoni artístic de la ciutat.

PONT DE VILOMARA

L'Ajuntament no vol ni parlar amb els partits

BAGES (Manuel Luís).— *L'Ajuntament de Pont de Vilomara, en una circular dirigida a aquella localitat, ha deixat ben clara la seva postura pel que fa al control democràtic de l'Ajuntament per una comissió de forces polítiques del poble amb les següents paraules:* **"El control dels ajuntaments només és de la competència del servei d'Inspecció Provincial o del Govern Civil."** *Aprofita també la circular per contestar la que els va dirigir la comissió local de forces polítiques i diu que* **"no tenim intenció de contestar-ne cap més".** *I afegeix que* **"si hi ha persones que tenen ganes d'entrar a l'Ajuntament, més ganes tenim nosaltres de sortir-ne, però que entrin per la porta gran."** *Acaba fent ressaltar en lletres grans un prec davant les eleccions municipals:* **"Sapigeu elegir. En depèn el futur del poble".** *És aquest un dels pocs casos d'intransigència consistorial en què ens trobem al Bages, car posa per davant que les darreres eleccions del 15 de juny foren a senadors i diputats i no municipals i que, mentrestant, no volen saber res de cap comissió. Així donen descaradament l'esquena a les forces democràtiques locals.*

La lluita antinuclear

L'electrofe perill per

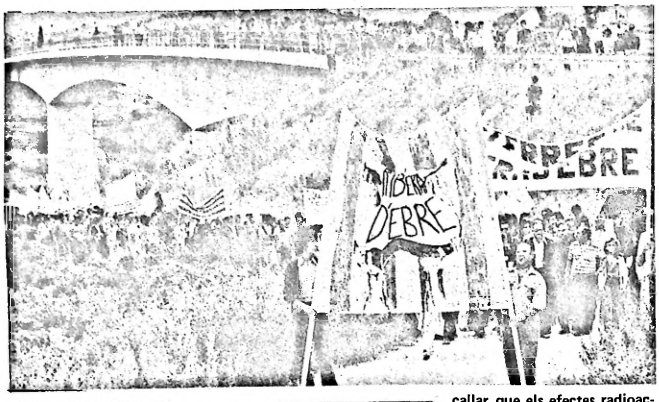

Les centrals nuclears preocupen arreu de l'Estat i també a Catalunya. TREBALL, fent-se ressò d'aquesta preocupació, ha demanat a un especialista en el tema, Joaquim Roig, un treball documentat sobre la matèria. No cal dir que les nostres pàgines resten obertes a noves aportacions.

L'any 1972 apareixen els primers escrits que avisaven dels perills de les centrals nuclears. Aquell any començava a funcionar la primera central atòmica a Vandellós. L'any 74 apareixen els projectes de l'Ametlla de Mar, Ascó i nous a Vandellós. Progressivament van essent aprovats pels distints ministeris fins que el pla queda com està ara: una central que ja funciona a Vandellós, dues més en projecte també a Vandellós, altres dues a l'Ametlla de Mar i dues també, ja en construcció, a Ascó. Aquestes set nuclears són en un radi de trenta quilòmetres i tenen com a eix l'Ebre. Les d'Ascó es refrigeren amb aigües del riu, les altres les prenen del golf de Sant Jordi, a la desembocadura de l'Ebre.

L'oposició popular comença a l'Ametlla, després s'hi afegeix Ascó. Malgrat la poca llibertat informativa i les repressions sobre els periodistes que tractaven aquests temes, es va formant a Catalunya una consciència més àmplia contra les nuclears. Amb la mort del dictador i la sortida a la llum dels partits, comencen a sortir també una sèrie de grups ecologistes que reflecteixen la consciència de moltes localitats que veuen amenaçada llur supervivència. La consciència de la pèrdua del patrimoni natural, i fins i tot dels recursos de riquesa i desenvolupament comarcal, es va traduint en mobilitzacions cada vegada més grans. La violència i la corrupció amb què s'instal.len les centrals nuclears comencen a orientar les anàlisis cap al camp del colonialisme econòmic sobre les comarques i cap a l'ús del mot "electro-feixisme".

L'ÀTOM NO ES SOLUCIÓ

A més de les consideracions de perillositat que esbrinarem després, hi ha un fet polític i econòmic: les nuclears no són rendibles. La gran promoció de les centrals ve arran de la crisi del petroli. Aquesta promoció és majoritàriament nord-americana, però el més greu és que tant la tecnologia com el subministre de l'urani depèn dels USA. La febre del desenvolupament caòtic que impulsaren el franquisme i la seva oligarquia, fa triar un model de desenvolupament que necessita una quantitat d'energia que es justificaria amb les nuclears. El resultat és que hom projecta un Pla Energètic Nacional que preveu que el 1985 el 75 per cent de l'energia serà de procedència atòmica i les terres de l'Ebre subministraran el 32 per cent d'aquest total. A canvi, es deixa a les comarques de l'Ebre el risc, la contaminació i un desequilibri irreversible sobre les seves estructures socio-econòmiques. A nivell de país, la dependència nord-americana és un risc continu, com s'ha demostrat amb les recents mides sobre l'urani i el plutoni decretades per l'administració Carter. La poca previsió dels monopolis hidroelèctrics s'ha reflectit ara amb l'encariment de l'urani —l'Estat espanyol no en té—, agreujat per la devaluació, que afecta tant les despeses tecnològiques com la matèria primera, amb el resultat que el càlcul costos-beneficis de les nuclears ha variat en quatre anys i ha convertit les nuclears en no rendibles.

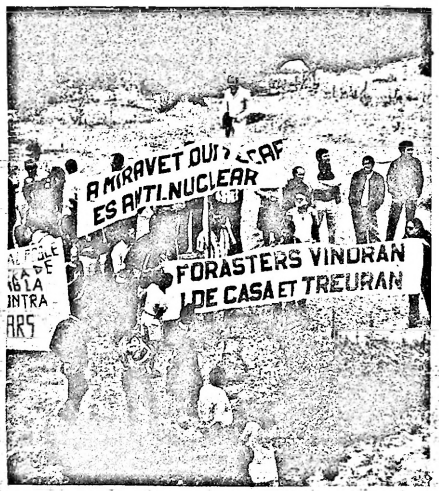

Manifestació antinuclear a Ascó: la nuclear no té permís de l'Ajuntament per a fer obres.

ELS RISCOS ATÒMICS

Que les nuclears contaminen és un fet acceptat per les pròpies centrals i contemplat a totes les legislacions mundials sobre el tema. Que sigui poc o molt perillós és una altra qüestió, però s'acostuma a callar que els efectes radioactius són multiplicables i acumulatius en passar a les cadenes tròfiques aigua-plantes-animals-home. La zona on s'instal.la la nuclear queda hipotecada perquè tota una àmplia capa de terreny és sotmesa a mides especials de seguretat que determinen les pròpies nuclears, corrent hom el risc d'esser evaquat en qualsevol moment.

Resten altres problemes, com els gasos nocius, els canvis atmosfèrics, les alteracions sobre l'aigua i la pesca a causa del reescalfament que experimenten les aigües,etc.Una nuclear no pot explotar, però pot tenir fugues. La Junta d'Energia Nuclear en va tenir una, lleugera, en un petit reactor; la contaminació va ser detectada a Lisboa. Hi ha molts exemples i no cal parlar ara de coses alarmistes com càncer, malformacions, etc. Que contaminen és un fet reconegut per la pròpia Administració, com per exemple en preveure que es faci un embassament de reserva d'aigua per tal que si hi ha una fuga el transvasament de l'Ebre no pateixi la contaminació. No entrarem ara en dades científiques que hom pot trobar a qualsevol manual o a la pròpia legislació nuclear.

Hi ha d'altres riscos com la irreversibilitat en cas de fuga, ja que una contaminació radioactiva dura milers d'anys, o bé que no està estudiat encara què cal fer dels residus que no s'utilitzin per a la fabricació d'armament atòmic. Però a nivell de zones afectades —i d'ací ve molta oposició, potser no tan purament ecologista— el desequilibri socio-econòmic és un motiu constant de preocupació.

L'EBRE: COLONITZACIÓ, IMPOSICIÓ I DESEQUILIBRI

L'Ebre i les seves comarques són un exemple típic. La riquesa d'aquesta regió i les seves possibilitats de desenvolupament harmònic passen per l'aigua del riu, l'agricultura i la pesca. Tres coses immediatament afectades. Les nuclears no donen pas llocs de treball a la comarca, ja que necessiten personal altament qualificat. Molta gent treballa a la nuclear mentre dura la seva construcció, abandona la terra i quan la construcció s'acaba, aquell pagès és condemnat a l'emigració cap a Barcelona; les terres ja no produeixen, l'agricultura ja no és rendible, el peonatge es trasllada a la gran ciutat, augmentant així els desequilibris territorials i de població i la desesperada situació de les zones rurals i pageses. Aquests aspectes no són tinguts en compte a l'hora de decidir la instal.lació d'una nuclear. És el que en diem costos socials, als quals s'oposen Ascó, l'Ametlla i Vandellós.

Traduït, vol dir que els riscos i desequilibris que reben les comarques no justifiquen les altes inversions, ni tampoc no les justifica el model de desenvolupament escollit, ni una utilitat pública, perquè cal tenir en compte que l'Ebre, la costa, el turisme, la pesca, queden hipotecades en benefici d'unes empreses privades, d'uns monopolis hidroelèctrics. Més simple: l'Ebre català queda en mans de les hidroelèctriques. Quanta gent beneficia aquesta privatització del riu i quanta en perjudica? Aquest càlcul ha de ser fet a nivell de comarca i de tot Catalunya.

L'ELECTROFEIXISME

La política energètica va ser feta en plena eufòria franquista i la política nuclear també. La història del franquisme és plena de "proyectos de utilidad pública" que han trobat una forta oposició popular i que tan sols han beneficiat les oligarquies i monopolis. Tots els mètodes feixistes han condicionat la polèmica nuclear: manca d'informació, imposició de les zones, manca d'estudis científics que les justifiquen, repressió sobre la premsa, repressió sobre el moviment popular d'oposició, manca d'explicacions oficials sobre les irregularitats descobertes, manca d'un pla racional de desenvolupament, corrupció municipal, assalt a les poblacions, difamació dels opositors, prohibició d'un debat ampli, democràtic i obert, etc.

Els pagesos i pescadors que s'hi oposen tenen una lògica molt simple: "Si no són perillosos que les posin a Barcelona i s'estalviaran milions en conduccions elèctriques i en pèrdues energètiques". Quelcom hi ha d'haver quan les nuclears compraven els terrenys per fer urbanitzacions, cas de l'Ametlla de Mar, o una fàbrica de xocolata, cas d'Ascó. Les actuacions de les empreses hidroelèctriques han augmentat l'oposició popular.

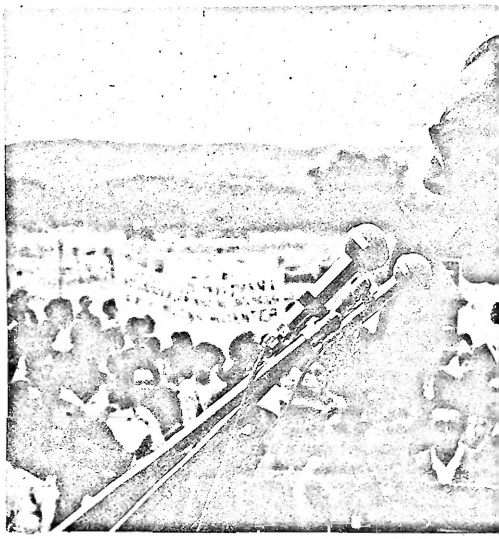

Josep Solé i Barberà, diputat del PSUC per Tarragona, es diri central nuclear d'Ascó. Cal oposar-se a l'electrofeixisme amb to

Molta gent que no hi estava en contra ha passat a l'oposició en veure la corrupció municipal i les agressions a la població que han protagonitzat les hidroelèctriques.

A Ascó, hom va ensorrar els petits comerciants en fer un economat, no van construir les instal.lacions promeses al poble, les màquines trepitjaren petites propietats sense permís, els alcaldes treballen per a la nuclear, han pressionat sobre la població, han amenaçat, han fet servir els ajuntaments d'oficina de contractació, han imposat el nepotisme, han enviat la Guàrdia Civil contra el poble, han detingut fins i tot dones de més de seixanta anys, com a l'Ametlla de Mar. Tot això envoltat per un silenci sepulcral per part dels alts organismes quan es denunciava alguna irregularitat. A la comarca de Ribera d'Ebre no es troben pisos de lloguer, les cases s'han encarit, el cost de la vida s'ha disparat, els pagesos han vist disminuir llur capacitat adquisitiva a causa dels alts sous que paguen les nuclears mentre es construeixen. A canvi, cap benefici programat, tan sols el risc i, de tant en tant, el garrot.

La paraula electrofeixisme va sent acceptada per àmplies capes de població. La imposició i la repressió ha estat una constant. El cas de Melville (França), en una democràcia consolidada, és un exemple dels mètodes de les hidroelèctriques. La petita història de cada dia a les comarques de l'Ebre omplirà un llibre. La polèmica nuclear ve podrida per un sistema podrit i ni tan sols s'ha fet un estudi científic i lliure ni un debat científic i democràtic. D'altra banda, les vinculacions de l'actual govern als bancs amb interessos a les nuclears tampoc no són precisament tranquil.litzadores.

L'OPOSICIÓ A CATALUNYA

Resumir en poques paraules l'oposició nuclear a Catalunya és difícil. Ha tingut un protagonista: l'Ebre. El riu, com a eix de desenvolupament de quatre comarques —Ribera d'Ebre, Baix Ebre, Montsià i Terra Alta—, ha fet que la unitat contra la nuclear s'anés assolint ràpidament i estenent més enllà de les localitats afectades. La del 28 d'agost va ser la primera manifestació de masses. Fins ara tan sols hi havia hagut manifestacions locals a l'Ametlla de Mar, en l'època del dictador. L'oposició a les terres de l'Ebre va anar trobant ressò en alguns col.legis professionals i en medis científics i ciutadans. El projecte de transvasament va sumar-hi, a més, entitats de Barcelona. Tot el treball d'oposició s'ha portat sobre dues línies: creació d'organismes unitaris amb encàrrec i publicació de seriosos estudis científics i lluita en el camp de la legalitat. Els estudis que han fet els científics pagats pels pescadors de l'Ametlla o pels pagesos de la Ribera d'Ebre han estat prou interessants i han servit per a ser presentats com a al.legacions jurídiques cara a determinats problemes o concessions oficials.

eixisme, un al Baix Ebre

Dins el camp de la lluita jurídica legal el treball ha estat continu, car les deficiències legals de les nuclears han estat moltes. Val a dir que la d'Ascó apareix per primera vegada al BOE amb una potència de 180 megavats quan en té 1800; no té llicència municipal d'obres; no està encara resolt —al cap de dos anys d'haver-la posat en funcionament— el sistema de refrigera-

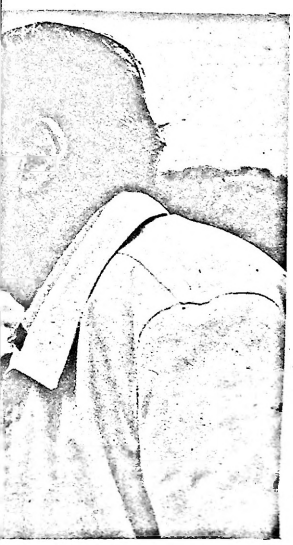

x als manifestants que s'oposen a la s les forces. (Fotos Morera)

ció; no s'han fet els estudis que reclamaven els distints ministeris; la recent concessió d'aigües de l'Ebre per refrigerar-la va ser firmada amb el ministre dimitit i sense haverse format el nou govern. La lluita jurídica, a unes comarques de relativament pocs habitants, ha fet necessària la creació d'organismes unitaris. Aquestes plataformes han estat difícils de fer, i fàcils a la vegada. Per un costat, les pressions i els diversos problemes de cada comarca han dificultat els primers temps la unitat, però d'altra banda hi ha un tema en el qual tothom hi està d'acord: la prioritat de les comarques de l'Ebre sobre les aigües del riu i l'oposició total a la seva privatització.

Sobre aquest acord es van formar organismes com ara la Comissió Mixta d'Entitats de Ribera d'Ebre, o la Comissió Mixta Representativa del Baix Ebre-Montsià. A ambdues plataformes hi ha representats: comunitats de regants, ajuntaments, entitats cíviques, collegis professionals, sacerdots, associacions de veïns, partits polítics, centrals sindicals, cooperatives, cambres agrícoles, germandats de pagesos, entitats culturals, etc.

Aquests amplis organismes han portat el pes de la lluita legal i jurídica contra la nuclear, i el 28 d'agost van fer la primera crida al suport popular per la via de la mobilització.

LES ALTERNATIVES DE L'EBRE I EL PRIMER AJUNTAMENT DE CONCENTRACIÓ

Les comissions mixtes, després d'anys de lluita, van aconseguir que les seves reivindicacions arribessin a ser assumides fins i tot per la Diputació de Tarragona, que aquesta firmés totes les al.legacions contra les nuclears i, també, que aprovés una vella reivindicació: un estudi d'alternatives i aprofitament hidràulic i energètic de l'Ebre, pagat per la Diputació.

L'estudi d'alternatives pretén, justament, que hom faci el que no ha fet l'Administració: un càlcul intens de costos-beneficis de tots els projectes que afecten l'Ebre (nuclears, transvasaments, embassaments de Xerta i Garcia, sanejament del Delta), que hom contempli l'eix industrial de Reus-Tarragona-Valls, que hom estudii a fons la possibilitat de desenvolupament de les comarques tarragonines, que hom calculi acuradament el cost de l'energia i s'hi afegeixi el valor dels costos socials com ara l'emigració, el fre al desenvolupament, etc. Aquest complex estudi pretén ser una mena de pla de desenvolupament a nivell de comarques i amb participació i control comarcal, ja que a les comissions de control de l'estudi participen, juntament amb els organismes oficials, representants de la comarca escollits a través de les Comissions Mixtes. El projecte és ambiciós i difícil, però s'hi és a la recta final; tan sols resta el finançament de la Diputació. En el concepte de càlcul de costos-beneficis socials pot raure la salvació de l'Ebre, ja que és relativament fàcil que un estudi a fons demostri la no rendibilitat social dels projectes que l'amenacen.

Pel que fa a les localitats afectades, les coses són molt senzilles: A l'Ametlla hi ha un acord total en no acceptar les nuclears. A Ascó, les coses s'han complicat tant, degut a la corrupció municipal i la de la nuclear, que, després de mesos d'estar sense Ajuntament, s'ha format una comissió gestora i una comissió de control. La comissió de control és la normal en tants ajuntaments després de les eleccions. La comissió gestora és pràcticament un Ajuntament amb poders executius i cobreix el paper d'un Ajuntament. A Ascó hi ha, doncs, el primer Ajuntament de Catalunya escollit pel poble, on hi ha representats tots els partits polítics guanyadors de les eleccions, en una mena d'Ajuntament de concentració. A Ascó té el PSUC el seu primer regidor de tot Catalunya. L'Ajuntament d'Ascó és clau i la seva gestió delicadíssima: pensem que la nuclear no té permís de l'Ajuntament per a fer obres i en qualsevol moment aquest Ajuntament pot parar-les. El moment és delicat i d'enorme responsabilitat.

LA POSTURA DEL PSUC

El PSUC, com tots els altres partits, ha fet declaracions força genèriques sobre l'energia nuclear. Sempre ha partit de la base que cal clarificar la situació en una discussió democràtica i oberta dels plans energètics. Malgrat un possible buit teòric, la línia ha estat sempre clara. Ja l'any 75 —abans de la mort d'en Franco el comitè local de Tortosa publicava un manifest d'oposició al transvasament i a les nuclears sobre una idea que era plenament assumida en aquestes comarques: el dret prioritari dels regants i de les comarques sobre les aigües. Sense oposar-se radicalment al transvasament, s'exigia un càlcul de les disponibilitats reals del riu i de les possibilitats de desenvolupament comarcal, abans de cedir aigua. Si es demostrava que en sobrava, es podia transvasar o privatitzar, sempre que aquesta privatització no fos, com en el cas de les nuclears, hipotecadora del riu i de l'estructura socio-econòmica que l'envolta.

En el cas de l'Ametlla de Mar, el PSUC sempre ha estat clar: no rotund a les nuclears de l'Ametlla i exigència de revisió i control democràtic de la de Vandellós. "Estem disposats a acceptar el veredicte d'un referèndum a la localitat", diu el comitè local del PSUC.

En el cas d'Ascó, la línia del PSUC és també clara. Josep Solé Barberà, parlant en nom del Comitè Central, deia que els comunistes donaven suport a la Comissió Gestora i acceptaven la decisió única i sobirana del poble d'Ascó que trobaria l'ajut dels comunistes en totes les seves decisions.

Cara als problemes concrets, el PSUC ha tingut doncs una línia pragmàtica que ha passat sempre pel suport de les decisions comarcals i locals. Ha afirmat que la lluita contra les nuclears passa forçosament per l'aprofundiment de la democràcia i per la creació i potenciació de les plataformes populars i unitàries, inserit tot en el treball de masses. El que pot semblar un buit teòric o concret cara a la problemàtica nuclear, està immers en la línia d'avançar cap al socialisme en la democràcia.

D'altra banda, el comitè del Baix Ebre i Montsià del PSUC va fer un ampli programa d'alternatives a les nuclears que va ser editat amb motiu de les eleccions. Malgrat les acusacions d'oportunisme, aquest programa recollia, actualitzat, el manifest esmentat de l'any 75, en èpoques de dura clandestinitat. Les alternatives del PSUC eren molt concretes. El programa constava de setze folis, dels quals dotze són l'elaboració teórica de conceptes com: model de desenvolupament, qualitat de vida, conceptes de costos-beneficis socials. La darrera part és la presa de postura del PSUC, amb propostes concretes a nivell comarcal i de Catalunya, centrant-se fonamentalment en les nuclears i el tansvasament. Totes aquestes alternatives i propostes han estat recollides pels militants d'aquestes comarques i són el fruit de la lluita, des del primer dia, contra els projectes que amenacen les terres de l'Ebre, concebuts com una problemàtica global i no temàtica.

JOAQUIM ROIG

Què en diu el PSUC

El Comitè Comarcal del PSUC del Baix Ebre-Montsià va fer pública, el mes de maig d'enguany, una declaració en la qual s'assenyala, entre altes coses:

"El PSUC creu que tot el tramat que afecta les comarques de l'Ebre —nuclears, embassaments, transvasaments— va interconnectat i, per tant, s'hi ha de donar una resposta global. Qualsevol resposta parcial seria demagògica.

"La proposta del PSUC és, doncs, una discussió amplament democràtica, basada en estudis globals que contemplin totes les alternatives possibles i en la qual participin tots els sectors socials afectats. En aquest sentit valorem l'Estudi d'Alternatives del tram inferior de l'Ebre com un pas important en aquesta direcció.

"Hi ha una sèrie de reivindicacions molt concretes que és possible posar en pràctica des d'ara:

"—La primera i mínima exigència és que en tots aquests projectes s'han de complir les lleis existents, que tot i sent insuficients no són respectades. S'han de posar en clar i corregir les anomalies a les centrals nuclears instal.lades i en construcció i a les obres il.legals com el transvasament Xerta-Càlig.

"—S'ha de reforçar i fer operatiu el control de les comunitats locals quant a la ubicació, seguretat, impacte ecològic i compensacions. La qual cosa solament és possible mitjançant la democratització dels Ajuntaments; recuperant l'autonomia i democratitzant organismes com les Confederacions Hidrogràfiques; consolidant organismes de representació comarcal que la pràctica ha fet necessaris com són la Comissió Mixta de Ribera d'Ebre i la Comissió Representativa del Baix Ebre-Montsià i promovent organismes de base com CARE, associacions d'afectats, COVEMAR, etc.

"—Reivindiquem una política de compensacions als costos socials que no ha de consistir en el simple pagament d'indemnitzacions personals. Aquesta política s'ha de traduir en inversions que aturin l'emigració i l'empobriment d'aquestes comarques.

"En una perspectiva més ampla s'haurà de contemplar:

"—La necessitat d'actualitzar la legislació espanyola sobre centrals nuclears, adaptant-la com a mínim a les lleis actuals dels països d'origen (EEUU, França).

"—La conveniència de reestructurar la "Junta de Energía Nuclear" dividint, com als altres països democràtics, les funcions de control i promoció en dos organismes diferents.

"—La reconsideració de la demanda d'aigua i energia, revisant el model de desenvolupament concentrat a Catalunya i reelaborant el "Plan Energético Nacional".

"—La possibilitat de crear una Conselleria a la Generalitat de Catalunya que enfronti els problemes del medi ambient i la qualitat de la vida.

"El PSUC és conscient de la dificultat de la problemàtica plantejada. Malgrat les incompresions que han generat, creu en l'adequació de les solucions apuntades, que, d'altra banda, són compartides per les altres forces democràtiques de l'Ebre català.

"EL PSUC considera que aqueixes solucions van d'acord amb els interessos de les classes populars, sense demagògia i sense defugir els problemes vitals que les afecten."

"Forasters vindran que de casa et treuran". Als pagesos i ciutadans del Baix Ebre correspon decidir. Cal una discussió àmpliament democràtica.

Taula rodona amb dirigents juvenils

Que la Generalitat aculli els nostres problemes

La joventut sempre ha estat un sector social que s'ha distingit per la seva contribució decisiva a les transformacions de la societat. Però a partir dels anys 60, molts sectors d'aquesta joventut se separen dels partits d'esquerra històrics per orientar el seu potencial renovador per altres camins. Aquests han estat ben diferents, i van des de l'idealisme més culturalista fins al dogmatisme més intransigent.

Sota el franquisme, la joventut catalana, i en general tota l'espanyola, no pogué participar plenament en l'evolució de la joventut europea. Les raons són òbvies. La tasca principal en aquells moments era acabar amb el feixisme i, per tant, les discussions i els camins a seguir eren bastant clars. Ara, la situació és nova i ens apropem, ens agradi o no, a les circumstàncies de les societats europees de capitalisme avançat, amb tot el que això comporta: una cultura determinada, uns problemes concrets,com l'atur, l'alienació o l'ensenyament,que s'agreujen, etc.

Es tracta, doncs, de fer front a una dinàmica que ens pot portar, a marxes forçades, a un trencament entre la societat real i amplis sectors de la joventut, desil.lusionats per la perspectiva de marginació i alienació que aquesta societat real els ofereix. Es tracta també d'oferir, des d'una perspectiva d'esquerres, un projecte que agrupi tota la joventut, no tan sols els sectors més polititzats, per tansformar la societat real que ni a la joventut, ni als treballadors, ni als pagesos, ni a les forces de la cultura ni al 80 per cent de la població interessa.

A Catalunya, a més, s'hi barreja el problema autonòmic, que ofereix unes immenses possibilitats d'actuació. Ara es tracta de consolidar i ampliar, per damunt de tot, la democràcia. Però sense oblidar que anem més enllà: anem a transformar políticament, econòmicament i culturalment la societat capitalista.

Deixem que els joves parlin. Ells són Joan Oliveras (Joventuts de Convergència Democràtica de Catalunya), Enric Yarza (Moviment de Joves Socialistes), Rosa Vallverdú (Joventuts Socialistes de Catalunya), Josep Palou (Joventut Comunista de Catalunya) i Ció Bergeu (Taula d'Entitats i Moviments Polítics de Catalunya).

JOVENTUT I GENERALITAT

TREBALL.– El primer problema que volem plantejar és com aconseguir que la joventut catalana s'integri en el procés polític català. És a dir, com veieu les relacions joventut-Generalitat.

Joan Oliveras.–Lògicament nosaltres sempre hem estat pel retorn de les nostres institucions de l'any 32, per la Generalitat i tot el que comporta. Les Joventuts de Convergència Democràtica hem llençat la idea que seria necessari tenir una Conselleria de la Joventut. Això no només ho demanem perquè és de justícia, sinó perquè seria un reconeixement implícit de tot el món jove i la seva problemàtica, entès com un moviment que pot aglutinar joves de diferents classes socials entorn d'uns problemes. És de justícia trobar l'espai polític dels joves dins la Generalitat. La Conselleria tindria funcions administratives, però hi haurien d'estar representats tots els organismes juvenils.

Enric Yarza.–Els socialistes també estem per la Conselleria de la Joventut en la qual treballarien una sèrie de forces juvenils. Es podria començar per la municipalització de l'OJE. La Conselleria hauria d'anar molt lligada als Ajuntaments.

Rosa Vallverdú.–Nosaltres, al contrari del que s'ha dit fins ara, no ens definim per una Conselleria de la Joventut. Per nosaltres, dins d'algunes conselleries s'haurien de crear uns organismes que tractessin els problemes juvenils i que es coordinessin entre ells. Per exemple, a la Conselleria de Treball s'hauria de crear un organisme que es preocupés per la joventut treballadora, a una altra conselleria un que es preocupés pel lleure, l'esport, etc. I tots s'haurien de coordinar.

Josep Palou.– En primer lloc, cal remarcar que quan parlem de la joventut ho hem de fer pensant en tots els joves, no només en els organitzats. Anant a la pregunta: Nosaltres ens pronunciem inequívocament per la Conselleria de la Joventut. Ja hem fet públic, fa poques setmanes, un document on desenvolupem les tasques i funcions que l'administració pública i la Generalitat haurà d'abordar respecte al jovent. Ens pronunciem per la Conselleria principalment perquè cal una política de govern per a la joventut, en la mida que és un sector social homogeni. La Conselleria no s'hauria d'ocupar només de l'esplai i el lleure, que és el que feia la "Delegación Nacional de la Juventud", però "en català i democràtic". Això fóra insuficient. Quan diem Conselleria és perquè s'ocupi de tot el que fa referència a la joventut. Però, a més, és necessària una política de coordinació entre tots els organismes juvenils per evitar el perill important d'un distanciament o divorci entre la joventut i els organismes públics, i aquest perill no es pot admetre en el moment que estem construint les institucions autonòmiques. Per nosaltres, i el document a què he fet referència ho diu, les competències de la Conselleria de la Joventut serien l'esplai i el lleure, la cultura i la formació, l'esport, el treball, la problemàtica rural, la marginació psico-social i els drets polítics i jurídics.

Enric Yarza.–Jo només voldria dir, ara, la por que em fa que aquests organismes es burocratitzin i se separin dels desigs reals de la joventut.

Rosa Vallverdú.– Per mi, seguint els mateixos esquemes, podríem també crear una Conselleria de la dona.

Ció Bergeu.– Nosaltres, com a organisme unitari, no creiem convenient fer uns plantejaments tan concrets com fan els grups polítics, tot i que no cal dir que estem per la Generalitat, juntament amb tot el poble català. Però sí que pensem que hem d'estar d'una manera o altra representats a la Generalitat, tant si l'òrgan es diu Conselleria, com coordinadora d'organismes juvenils. No volem participar a la gestió pública perquè això correspon als partits polítics però si que volem que s'ens escolti i poder proposar coses. Sobre la manera com cal fer-ho, en principi ens inclinem per la Conselleria, no ho tenim tan elaborat com els companys de la Joventut Comunista, però en les nostres propostes sempre hi és present.

Josep Palou.– Jo voldria respondre a la Rosa. Això d'un organisme públic per a la joventut no ens ho hem inventat nosaltres. Hi ha molts països europeus i democràtics, i governats per partits socialistes, que han tingut organismes similars. Ara només existeix a Bèlgica, tant a la part valona com flamenca. A d'altres països, com França, la desaparició dels organismes juvenils ha anat aparellada amb un procés de degradació de la democràcia.

ELS SECTORS MARGINATS

TREBALL.– Canviem de tema, si us sembla. Des del nostre punt de vista hi ha enormes sectors juvenils, i no només estudiants, que es marginen de la política catalana. ¿Com fer que el projecte polític que vosaltres representeu sigui atraient per a tothom?

Josep Palou.– Es totalment cert que molts joves no s'interessen pel nostre projecte. Però fins ara hem parlat d'organismes de l'administració pública que es troben en un context social determinat. Una Conselleria de la Joventut autogestionada pels joves en un entorn on res més no està autogestionat és impossible. Això no vol dir que no hagin d'existir organitzacions de base i representatives, ben al contrari. Nosaltres proposem un Consell de la Joventut en el que hi participin organitzacions de tota mena: esportives, cíviques, polítiques, etc. Les funcions del Consell serien bàsicament portar propostes a la Conselleria i hauria de ser de consulta obligada per part de la Conselleria, però qui faria efectives les propostes seria aquesta.

Ció Bergeu.– Estic plenament d'acord en el Consell i anem cap aquí. Al Consell no li correspon ser executiu simplement, perquè no ha estat votat, però si que seria l'òrgan més representatiu de la joventut catalana.

Rosa Vallverdú.– Abans ja ho he dit. La nostra proposta és la institucionalització d'uns departaments que coordinin i elaborin la política juvenil. La joventut no s'ha d'integrar mai dins el govern ni identificar-s'hi.

Joan Oliveras.– Si la política és l'administració de la realitat, la joventut és una realitat. Cal doncs la Conselleria. La seva funció, que hem definit com administrativa, seria resoldre els problemes concrets als barris, al camp, etc. Els problemes només es resolen amb mides polítiques. De fer una tasca testimonial, sempre hi som a temps. Però d'organitzar-nos i arreglar mínimament els problemes, no sempre hi som a temps.

Enric Yarza.– Cal fer un matís important. El nostre intent no seria un organisme ministerial sinó una coordinació no burocràtica de tots els moviments de base.

Josep Palou.– És evident que la Conselleria no seria dels joves, sinó un servei del govern i de l'administració pública per als joves. Allò que seria dels joves fóra el Consell General de la Joventut i és aquí on estarien representats la majoria dels joves. Entre Conselleria i Consell hi hauria una relació de negociació. Podríem equiparar-ho entre un ajuntament i una associació de veïns.

Joan Oliveras.– Si la joventut ha participat en la lluita democràtica, aquesta lluita ha de perllongar-se i no separar-se dels problemes. Això donaria una imatge d'oposició permanent. Si no està d'acord, que faci un paper crític, però marginar-se, mai.

Ció Bergeu.– Crec que, per damunt de tot el que s'està dient aquí, hi ha un problema. Fins a un cert tipus de joventut s'hi pot arribar, sobretot estimulant les coordinadores de comarques, etc., etc. Però no s'arriba a la gent que ha de ser aviat a casa i que té tot un seguit de problemes, malgrat els seus plantejaments democràtics. No sé massa com arribar en aquesta gent. De moment, hem de continuar amb la feina d'ara.

MIQUEL ALZU
ALBERT PRESAS
Fotos: J. CIVIT

Amnistia per a la dona

Legitimada i legalitzada bona part de l'oposició –encara que no tota, com hom desitjaria– i amb bon nombre de presos polítics fora de les presons, si bé no tots poden tornar a les seves cases, han començat a funcionar les noves Corts Espanyoles.

La minoria comunista, formada pels parlamentaris del PSUC i del PCE, s'han afanyat a presentar un projecte de decret-llei d'amnistia, a fi que sigui el primer que es discuteixi i s'apliqui.

Des de fa molts anys, els comunistes reclamem l'amnistia en el marc de la reconciliació nacional. Reconciliació entre tots els espanyols, independentment del costat on lluitaren durant la guerra civil.

Amb l'amnistia volem acabar amb la divisió artificial entre vencedors i vençuts i volem acabar amb totes les seqüeles de la victòria feixista, que hem sofert tots aquests anys.

Per aconseguir-ho, cal que retornin al poble tots aquells drets que el feixisme va arrabassar. Per això ens cal una *amnistia política* que no solament tregui de les presons tots els presoners polítics, sinó que garanteixi que cap persona no podrà ser condemnada per les seves idees i que es respectaran íntegrament els drets humans.

També ens cal *l'amnistia laboral*. Amnistia per a aquells treballadors que han estat perseguits i acomiadats per defensar els seus interessos i els dels seus companys. I amnistia per a aquells funcionaris públics que el règim feixista va "purgar" en els primers temps a fi de col.locar la burocràcia falangista.

L'amnistia laboral ha estat repetidament exigida per Comissions Obreres i altres centrals sindicals i a algunes empreses, com la SEAT de Barcelona, ja s'ha aconseguit.

Una tercera vessant de l'amnistia és la que afecta els anomenats "delictes" de la dona. La dona, a la qual el feixisme va treure tots els seus drets, ha estat considerada durant aquests anys com un ciutadà de segona categoria. Per a ella es van fer unes lleis especials que l'equiparen al menor i al subnormal. I per a ella es va crear un delicte que no existeix per a l'home i que és l'adulteri. Les dones, avui, poden ser condemnades per la informació o l'ús d'anticonceptius i a molts anys de presó en cas d'avortament. No tenen capacitat legal per fer ús de la pàtria potestat, ni en el cas que la separació legal hagi encomanat els fills a la dona. No poden ni aconseguir passaport per als fills sense el permís del marit. Per a qualsevol cosa la dona avui, segons la llei, necessita el permís del cap de família. Ella, com a persona, té ben poc poder de decisió. Si insulta el marit pot ser condemnada. Si el marit li pega i ella marxa de casa se l'acusa "d'abandó de llar" i si s'emporta els fills sense consentiment, se la condemnarà per rapte.

Aquesta legislació tan humiliant ha fet condemnar moltes dones per actes que, en qualsevol país democràtic, no són delicte. Sols el feixisme va possibilitar unes lleis discriminatòries i masclistes, avui encara vigents. És per això que és urgent també *l'amnistia per a la dona*.

Amnistia, en aquest cas, que esborri totes les causes de condemna per propaganda, venda o ús d'anticonceptius i per avortament, i que suspengui totes les sentències, fermes o pendents, per l'anomenat "delicte" d'adulteri. En aquest moment de trànsit en què les Corts estan redactant una nova constitució i es proposen la reforma d'unes lleis injustes i discriminatòries com, entre d'altres, les esmentades, seria injust que es dictessin noves sentències i que fins i tot es pogués portar a la presó alguna dona per aquests motius. És per això que les feministes del PSUC ens esforçarem perquè la resta del partit i tot el Moviment de Dones es faci ressò d'aquest problema i impedeixi que el proper dia 19 d'octubre es celebri un judici contra Maria Àngels Muñoz, a qui, novament, se li relcama la filla i se l'acusa d'adulteri.

Dins l'àmplia campanya "d'amnistia per a la dona", que té el suport de l'Assemblea de Parlamentaris de Catalunya, la despenalització i legalització dels contraconceptius i de l'avortament i l'abolició de la figura de l'adulteri en són urgents reivindicacions.

MARIA DOLORS CALVET i PUIG

El diàleg govern-sindicats

Calen profundes trasformacions socials

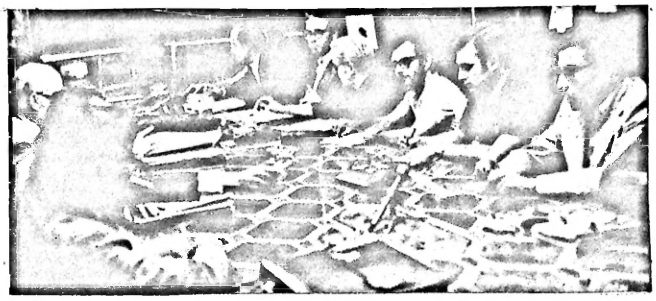

La negociació de les centrals sindicals amb el govern és lenta i dificultosa. Els Secretaris Generals Tècnics dels diferents ministeris que formen la comissió governamental, han acceptat d'entrar en la discussió prèvia del "paquet sindical", abans d'atacar el tema de la crisi econòmica.

Els acords, fins ara, han sigut l'elaboració en comú, per part de les centrals sindicals, d'un document sobre l'acció sindical en el marc de l'empresa, per negociar-lo amb el govern, així com un projecte de normativa de les properes eleccions sindicals.

Pel que fa referència a l'espinós tema del patrimoni sindical, s'han produït forts avenços. D'una banda, s'han avaluat en un 4 per cent de l'actual patrimoni sindical els béns incautats a les centrals històriques i s'estudiarà el seu just retorn. Un altre 75 per cent es deixarà en una mena d'usdefruit a negociar entre totes les centrals sindicals, mentre que la propietat estarà en mans de l'Estat o dels municipis. I la resta sembla que serà "restituïda" a propietaris que van fer donacions d'edificis a la CNS.

Un altre punt important, el de l'amnistia laboral, partirà de l'establiment, per part de les centrals, d'una mena de cens de tots els represaliats, per començar a estudiar la seva readmissió.

I, per fi, la comissió governamental ha demostrat el seu acord en la suspensió del Decret de març sobre Relacions Laborals,fins que el Parlament elabori una nova llei.

La solució de tots aquests problemes és, evidentment, necessària per entrar en la discussió de com resoldre la crisi econòmica. Les centrals sindicals han manifestat la seva disconformitat amb la política econòmica del govern, denunciant la gravetat de la crisi i el caràcter de classe d'aquesta política. Els preus no paren de pujar davant les inoperants mesures preses per l'Administració, fins a un 25 per cent aquest darrer any, mentre que augmenta l'atur de forma alarmant, sobretot mitjançant els expedients de crisi, i l'efecte més important de la devaluació de la pesseta és l'augment de preus a l'interior del país.

Però l'encara incipient discussió entorn d'una sortida progressista a la crisi econòmica ja ha començat a ser torpedinada per un sector de la patronal, que l'endemà d'aquests acords cridava, entre altres coses, contra la possible suspensió del Decret de març de Relacions Laborals, que representava l'acomiadament lliure i posava tota una sèrie de traves a l'exercici del dret de vaga.

És cert que la petita i mitjana empresa, no lligada als sectors financers del país, està passant per una greu situació. Però seria un error per part d'ella si creiés que la defensa dels seus interessos passa, com a únic camí, per fer pagar a la classe obrera els plats trencats de la crisi. Una elemental lliçó d'economia és suficient per entendre que els grans beneficiaris i causants alhora de la crisi són els grans monopolis, les empreses multinacionals, els grups financers, que es serveixen de les administracions dels estats capitalistes per imposar els seus interessos al conjunt dels pobles i dels països. Recordem només l'important paper jugat per les grans empreses petroleres d'Estats Units a la crisi anomenada "del petroli", que d'alguna manera ha estat un dels detonants de la crisi econòmica mundial actual.

Cal que els empresaris participin en les negociacions que s'acosten. No és suficient la presència de les centrals sindicals i el govern, tot i que som conscients del caràcter de classe i els interessos que aquest defensa. Creiem que a les converses hauria d'estar present la patronal, procurant la màxima representativitat dels seus assistents, i assegurant-se que els interessos de la petita i mitjana empresa hi serien suficientment defensats.

D'altra banda, cal no oblidar que les negociacions tan sols arribaran a bon port si darrere de les centrals sindicals hi ha una classe obrera conscient de la gravetat de la situació i disposada a mobilitzar-se unitàriament per lluitar contra la crisi. L'exigència d'un govern de concentració democràtica, format per totes les forces responsables del país, hauria d'estar present en els objectius obrers. Les dificultats són moltes, i caldrà fer palès al govern i a la patronal que la classe obrera està disposada a sortir de la crisi, —perquè si no es corre un seriós risc de desestabilització política que podria posar en perill l'avenç i la consolidació de la democràcia—, però que només es podrà sortir de la crisi amb profundes i avançades transformacions de signe social i econòmic al nostre país.

Comissions de partits i associacions de veïns

La generalització de les comissions de partits polítics constituïdas a gairebé totes les ciutats i viles de Catalunya és un fet mollpositiu, tant per assegurar una informació i una vigilància democràtiques en relació a la gestió municipal com per aprendre i fer pública tota la problemàtica dels Ajuntaments, fins ara secreta per als partits i per als ciutadans.

Però aquestes comissions tenen problemes importants de funcionament que, si no es resolen convenientment, poden paralitzar-les i també decebre la majoria de la població, que espera canvis concrets en la seva vida de cada dia i en la seva relació amb els organismes públics.

Algunes comissions han ensopegat ja amb el problema de la seva composició: presència de la UCD, de grups minoritaris, etc. A nivell general, la Comissió Nacional de Catalunya els ha pogut resoldre sobre la base de dos principis aplicats amb flexibilitat: no excloure a priori cap organització política i basar les comissions en els partits i coalicions que han tingut representació parlamentària. A nivell local, pensem que cal ser ferm en el principi de no exclusió. Les comissions municipals de partits no són l'oposició als Ajuntaments, no prefiguren cap coalició. Qualsevol partit, fins i tot la UCD i l'Alianza Popular, si ho demanen, tenen dret a participar en la informació i en la preparació de les eleccions municipals (cens, locals públics, etc.). No acceptar aquest principi és, d'altra banda, donar una bona ocasió a l'Ajuntament per paralitzar de fet la comissió, o que aquesta es divideixi d'entrada (Badalona, Vilanova, etc.). Quant a la presència de grups minoritaris, sense parlamentaris, creiem que cada comissió local ha de considerar la conveniència o no d'incloure organitzacions que a nivell local poden tenir una activitat o una representativitat a tenir en compte.

El problema més delicat es sens dubte el de les associacions de veïns. L'important paper jugat en els darrers anys els ha proporcionat una merescuda legitimitat. El seu camp d'acció coincideix amb el de les comissions de partits i, en general, el coneixen millor. Cal evitar, costi el que costi, que els ciutadans pensin que els partits —normalment més allunyats del ciutadà mitjà que les associacions més representatives— suplanten les organitzacions populars de base i monopolitzen la vida política. Com es diu en el recent document del Comité Central del PSUC sobre política municipal i moviment popular, és necessari fer un gran esforç per donar un nou impuls a les associacions de veïns a fi i efecte que siguin verdaderes organitzacions de masses, revindicatives, democràtiques en el seu funcionament i eficients en la resolució de problemes concrets. Cal evitar que el capital democràtic constituït amb grans esforços per la lluita de masses contra el franquisme es desaprofiti i això exigeix un nou desenvolupament de les organitzacions populars de base. Fem aquestes consideracions per insistir en la importància que donem a la qüestió de les associacions de veïns.

Ara bé, no podem admetre que s'estableixi una confusió entre partits i associacions, ni tampoc que el nom i el prestigi de les associacions serveixi per actuar a grups que, d'aquesta manera, eviten presentar-se obertament. I això sobretot perquè la confusió entre partits y associacions i la utilització d'aquestes com a plataforma exclusiva per grups més o menys radicals porta a la liquidació de les mateixes associacions. És el que pot passar amb les associacions que pretenguin presentar candidats a les eleccions municipals.

Considerem necessari que les associacions pesin cada cop més en la vida ciutadana. La creació i el desenvolupament de les federacions d'associacions de veïns, així com la coordinació de les entitats al voltant de campanyes ciutadanes és una necessitat. Les associacions de veïns i les entitats han de tenir relacions periòdiques amb els partits i amb els Ajuntaments. Fins i tot pot ser convenient que es facin reunions conjuntes ("tripartites") entre Ajuntament, partits i associacions o entitats, sobre temes precisos. Ara bé, voler fer una única comissió de partits i associacions no solament crea confusió política, permet maniobres dilatòries i facilita la demagògia, sinó que pot portar a una verdadera paralització, tant de les comissions de partits com de les federacions o coordinadores. L'exemple de Tarragona demostra l'escassa viabilitat d'aquestes propostes. Els partits han de presentar-se a les eleccions municipals i van adquirir una explícita representativitat a les passades eleccions del 15 de juny. Tenen la responsabilitat de conèixer i fer conèixer la situació municipal, així com la de contribuir, en tant que partits, a crear les millors condicions per a les eleccions. Les associacions i les entitats tenen les seves tasques específiques, són y seran un interlocutor vàlid tant per als partits com per als Ajuntaments, però sense confondre's. Les pretensions que hi ha hagut en aquesta direcció, la indecisió d'alguns partits i l'intent, per part d'algunes associacions, de buscar solucions fàcils i per dalt als problemes que planteja el seu paper en la democràcia han frenat tant els uns com els altres. Cal, doncs, tenir una actitud clara i decidida, tant en defensa de les organitzacions del moviment popular com respecte a les funcions i composició específica de les comissions de partits polítics a totes les ciutats de Catalunya (el problema no es planteja en termes idèntics en els pobles).

JORDI BORJA

Preparar les eleccions sindicals

Abans del proper dia 15 de novembre hi haurà eleccions sindicals, les primeres després de l'ensorrament del Vertical. Per a la classe obrera, i fins i tot per a tot el país, aquestes eleccions tenen una importància decisiva. Són les que han d'articular aquesta democràcia que anem guanyant en el terreny polític amb la imprescindible democràcia "de base" a les empreses, als rams de producció, a les comarques, per confluir, a través de plataformes tan unitàries com sigui possible, a nivell nacional i de tot l'Estat. Com ha expressat la Permanent de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya en un comunicat recent, "aquestes eleccions han de suposar una expressió de la voluntat dels treballadors d'estar presents en l'actual procés polític, creant amb la seva lluita unida, i darrere programes unitaris, les millors condicions per lluitar contra la crisi".

S'ha repetit que, per sortir de la crisi econòmica sense que la classe obrera perdi posicions, ans al contrari, en surti havent canviat al seu favor la correlació de forces, calen uns sindicats forts. I aquestes eleccions són el moment decisiu per consolidar i articular l'activitat i la lluita sindical, prefigurant quina orientació tindrà el sindicalisme dels pròxims anys: de classe o reformista, de quadres o de masses, amb capacitat o no d'enfrontar-se amb la crisi econòmica, amb vocació o no de construir la unitat d'acció i ser la llavor de la unitat sindical orgànica. I, com diu l'esmentat comunicat de la Permanent de la CONC, "al mateix temps que per a un enfortiment de la Confederació de les Comissions Obreres, aquestes eleccions han de ser guanyades per elles com a principal garantia de l'existència d'un sindicalisme de classe i de masses".

Comissions Obreres plantegen la necessitat de realitzar assemblees i reunions en els centres de treball d'on surtin, darrere la discussió dels programes, els candidats als quals cal prestar suport en l'elecció. Els criteris per a l'elaboració de llistes han de tenir molt en compte el caràcter representatiu i englobar treballadores i treballadors de totes les categories professionals (manuals, administratius, tècnics, càrrecs intermedis), joves i veterans, així com la incorporació a les llistes de candidats de tots aquells treballadors que, sense estar afiliats a Comissions Obreres, s'hagin caracteritzat pel seu prestigi de lluitadors i per la representació autèntica dels seus companys.

Tots els treballadors han d'entendre la importància d'aquestes eleccions, i per això cal una forta campanya d'explicació de què són i què representen, tant per a la defensa dels seus interessos immediats —no oblidem que aquesta és la base del sindicalisme—, com per la seva més directa participació en la vida política del país, per fer front a la crisi econòmica guanyant terreny al poder del capital.

La classe obrera no pot anar a aquestes eleccions improvisant candidatures d'última hora, sense programes definits i discutits a nivell d'empresa i de ram. Cal un treball previ de debat i organitzatiu per assegurar que aquestes eleccions siguin un triomf de les candidatures de Comissions Obreres, garantia d'un avenç cap a la unitat sindical, i que aquesta, quan s'aconsegueixi, serà una arma poderosa al servei dels interessos de classe dels treballadors.

ANTONI LUCCHETTI

Cultura

Cultura a l'engròs, cultura al detall

ELS BARRIS I LA CULTURA

El "Diario de Barcelona" del 6 de setembre publicava els resultats d'una enquesta sobre la cultura als barris de la capital. L'enquesta revelava tant l'esforç de les associacions de veïns per recuperar la iniciativa de l'anomenada "cultura popular" com els escassíssims mitjans, locals, ajuts oficials, amb què compten. La pregunta requereix una resposta urgent: ¿de qui dependrà en un futur immediat la gestió de la cultura a nivell popular? ¿A qui en correspon la competència? ¿Quina estructuració tindran les conselleries de cultura, sobre quin tipus d'enquesta-informe treballaran?

CATALÀ A L'ESCOLA ESCOLA CATALANA

Del tema en parlarem, més exactament, en el proper número. Convé, tanmateix, recollir telegràficament la perplexitat d'un seguit d'escoles subvencionades, que acaben de rebre una lletra d'Òmnium Cultural, mitjançant la qual remet a la futura Generalitat l'obligació de cobrir les despeses del professor de català. En d'altres casos, hi ha reticències municipals a l'hora de fer-se càrrec del cost dels professors de català. Comença un curs nou... i la sensació és que tot penja de fils massa prims. Com a contrast, l'enquesta publicada a "Perspectiva Escolar", segons la qual un 61 per cent dels nens i nenes d'EGB eren castellanoparlants...

L'11 DE SETEMBRE XILÈ

La commemoració de l'altre 11 de setembre ens recorda els debats que entorn de les propostes culturals havien menat els homes de la Unidad Popular: pel que fa a l'edició de clàssics, control dels mass media, difusió visual de les propostes socializadores (els grans treballadors, fa poc entre nosaltres, dels muralistes "Pablo Neruda"), els cantants populars... Un llibre que ha passat desapercebut en parla: *Cultura y comunicaciones de masas*, del qual són autors Garretón, Valdés, Domínguez, Ossa, Dorfman, etc.

PREMSA CATALANA CLANDESTINA

De notable utilitat és el llibre que ha editat el FNC i del qual és autor Joan Crexell: *Premsa catalana clandestina* (1970-1977), on trobareu notícia de la majoria de les publicacions editades en català pels partits polítics, organitzacions sindicals, associacions de veïns,etc., els darrers anys. Més de 117 publicacions hi són descrites. D'elles, 28 són portaveus de partits polítics i 18 butlletins de joventut. Un detall, al llibre, que sobta. L'endreça diu així: "Als catalans que hauran de tornar a les catacumbes i fer novament premsa clandestina."

Embolica que fa fort

El darrer número de "El Socialista" (28 / 8), òrgan del Partido Socialista Obrero Español dòna una versió curiosa de la política d'aliances a Catalunya i es formula una pregunta sobre les intencions del PSUC que volem, si podem, esclarir.

Creu saber "El Socialista" que Jordi Pujol "està disposat a pactar amb el suarisme a canvi que UCD pressioni Tarradellas perquè l'imposi com a vice-president de la Generalitat". I l'òrgan socialista —difós a Catalunya pels militans de la Federació Catalana del PSOE i venut als principals quioscos de Barcelona— afegeix: " nogensmenys, les forces més progressistes de Catalunya advoquen perquè la vice-presidència sigui per al socialista Raventós" (escrit amb una falta d'ortografia: Raventós, amb a és el del xampany. Reventós, líder del PSC-Congrés, s'escriu amb e). I acaba "El Socialista" fent-se una pregunta tremenda: "la incògnita, diu, està en l'actitud que adoptarà el PSUC".

Però... en què quedem? Si el Pujol vol ser vice-president (sic) de la Generalitat, si el Reventós no vol que ho sigui (perquè vol ser-ho ell) i el PSUC no se sap: ¿quines són "les forces més progressistes de Catalunya" que advoquen perquè el vice-president sigui Reventós? ¿Tan progressistes considera "El Socialista" les altres forces no mencionades? Quin embull de paraules i d'intencions. Començant per l'invent d'una "vice-presidència" que mai no ha existit en la història de la Generalitat i que ningú no ha proposat per al període provisional. Seguint, després, per l'afirmació que "Pujol es ven a Suàrez", dit així, en un titular a dues columnes. Continuant amb l'embolic lògic esmentat i acabant amb "la ingènua" pregunta sobre les intencions del PSUC... que ha dit i repetit que als companys socialistes —"Socialistes de Catalunya"— els correspon un paper destacat de primer rengle en l'entramat d'institucions provisionals que recuperarà Catalunya amb el retorn de la Generalitat seguint la voluntat popular expressada en les eleccions del 15 de juny.

A.C.S.

Esports

L'esport sense Franco

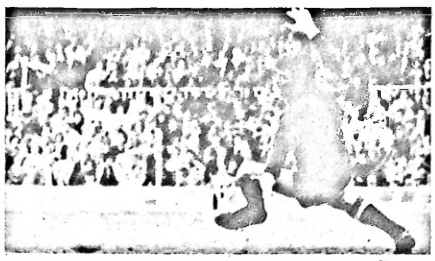

Si Franco alcés el cap també s'hi posaria les mans en veure determinades coses de l'esport espanyol, tot i que, sens dubte, se sentiria satisfet d'haver-ne lligat tan bé d'altres, que encara no han pogut ser deslligades.

Franco es podria plànyer —de fet, ho faria— del fet que Cruyff llueix, per braçal, les quatre barres i que Cortabarria ja estreny el seu avantbraç amb la ikurrinya. Ikurrinya —això també faria sortir de polleguera el dictador— que ja flameja al pal més alt d'un dels estadis futbolístics més cèlebres del món, com és San Mamés

A Franco, l'espantaria escoltar allò que han comentat alguns jugadors —pocs— que vinculen les seves idees polítiques a l'esquerra, un fet silenciat, aixafat i reprimit durant tants d'anys.

Franco es posaria malalt només de pensar que el bàsquet espanyol té, des de fa només unes setmanes, un equip, a la primera divisió, al costat dels grans, que es diu, agafeu-vos fort, Askatuak- —lliure— allò que no va ser aquest país durant quaranta anys. Això, no cal dir-ho, le provocaria més d'un maldecap a l'ex cap de l'estat.

Però els mals d'en Franco no s'acabarien aquí, sobretot si tenim en compte i analitzem la crisi del seu equip, del club dels seus ulls, del protegit per la dictadura durant tantes dècades, del Real Madrid. La situació actual del quadre blanc preocuparia Franco. El Madrid ja no és el d'abans. El Madrid, com la dictadura, s'ha anat deteriorant amb els anys i això, tant si es vol com si no, deixa emprempta.

Un altre fet que espantaria Franco podria ser l'onada reivindicativa que ha nascut a partir de l'esport. El fet que el poble reivindiquil l'esport per a ell i no per a una minoria o flor i nata, el fet que s'exigeixi que l'esport estigui a l'abast de qualsevol, que entri a formar part de la formació de qualsevol home o dona i que no es limiti a ser un espectacle que, en molts casos, no és a l'abast —pels seus preus— d'una gran majoria, era inadmissible fa uns mesos; entre altres coses perquè, llavors, l'esport —sobretot el televisiu— era utilitzat per esmortir determinades reivindicacions del poble.

Però, malhauradament, Franco encara se sentiria satisfet d'alguns fets que encara es donen en el nostre esport. Franco, per exemple, s'hagués rigut de les darreres eleccions democràtiques (????) realitzades a les diferents federacions esportives i la riallada li hagués fet obrir la boca tot a l'ample en comprovar que, en els esports grans, sortien els mateixos presidents que havien pres el comandament durant la seva dictadura.

També divertiria Franco comprovar que els futbolistes no han aconseguit, encara, la unió professional que cal per evitar injustícies tals com que a un d'ells l'apartin de l'equip i li obrin expedient —ho va fer el Rayo amb Raúl Díaz— per no portar camisa i corbata a l'hora de viatjar. Sens dubte que això alegraria Franco, perquè això significa que els presidents continuen ostentant el control de tal manera que les reivindicacions dels esportistes sòn ingènues.

A Franco li agradaria saber que ningú no ha demanat els comptes d'on han anat a parar els milers de milions de pessetes —desvalorades o per desvalorar— que les quinieles han anat donant, durant anys i anys, a l'esport. A Franco l'alegraria saber que tots els embolics o desfalcs que hi va haver al seu temps han estat amnistiats —amnistiats, què dic!— han estat oblidats.

Però Franco patiria, sens dubte, més que no s'alegraria. Entre altres coses, per exemple, perquè la Real Sociedad i l'Athlètic han demanat més de cent cops l'amnistia total, perquè Gregori López Raimundo ja ha segut a la llotja del Camp Nou, perquè Reventós va ser al seu costat, perquè Felipe Gonzàlez diu que és del Betis, perquè Aitor s'ha confessat d'esquerres i perquè Catalunya està somiant amb l'arribada de la Generalitat i amb la reestructuració del seu esport. Potser l'únic consol que li restaria, al dictador, fóra saber que Camuñas és de l'Atlético de Madrid.

CLAUDI ZALDUON

Balanç d'un estiu necrològic

El setembre marca, en el món de l'espectacle, l'inici d'una nova temporada. Abans, però, i després de les vacances, sempre és bo fer balanç d'aquest temps de latència que és l'estiu. I aquest balanç, en aquest camp, té enguany connotacions de necrològica. Antonio Machín, Elvis Presley i Groucho Marx han mort. Tres noms que superaren la gran trampa de l'espectacle massiu: ser només una moda. I que portaren al seu darrere bastant més que el propi significat de les seves obres.

ANTONIO MACHÍN.— *Machín arribà a Espanya l'any 1939. L'any del famós darrer* Parte de Guerra *que signà el* Generalísimo, *amb la correspondència familiar encapçalada per la màxima* Año de la Victoria *i amb un període obert que ningú no sabia ni els anys que duraria ni les vides que seguiria costant. A Machín li va correspondre omplir de cançons aquella època. Posar ritme a veu pastosa entre sumaríssim i sumaríssim, entre afusellament i exili. La frase cloenda del film* Asignatura Pendiente, *pot servir de resum de tota una contradicció, l'antítesi entre els coneguts i els anònims de llavors:* A Miguel Hernández, *que* murió sin que supiéramos que existía. *Però hi ha una altra vessant. En els temps de les novenes, les processons, la catequesi i les quaranta hores, després que el Papa beneís tota la carnisseria, quan el ball era definitivament pecaminós, Antonio Machín, amb els seus lents, quan a l'arrambar encara no se li deia* peeting, *va contribuir a fer que el poble fos* pecador. *I un pecador no arrepentit, que no entona el* confiteor, *en aquelles condicions, no era res més que una primera pedra pel progrés.*

ELVIS PRESLEY.— *Després del* Rey loco, d'ORey Pelé, *ell va ser el rei més important de la monarquia de l'espectacle. El* Rock and Roll *va quallar definitivament en la joventut d'arreu del món i Elvis fou definitiu en això. Ni Haley ni Fats Domino ni Little Richard havien arribat ni de lluny a l'audiència del* King *Presley. I molts asseguren que no hi hauria hagut* Beatles *sense ell. I Elvis va començar sent un atemptat a l'*american way of life. *Un programa de televisió censurà la seva imatge de cintura cap avall perquè hom considerava que els seus moviments de maluc eren lascius. Però el propi sistema que no va poder amb ell i els milers de* teenagers, *va decidir que era millor integrar-los que combatre'ls. I el propi Elvis, com la* Coca-Cola, *les cigarreres* Winston, *els* marines *i la* General Motors, *passa a ser un símbol d'aquella Amèrica feliç i exportadora de* pau. *Aquí, que també ens havia arribat tot el* made in USA, *també ens arribà Elvis Presley. I va acomplir les fites per a les quals el* show bussines *l'havia engendrat: envair les platges on no hi arribava la marina. I guanyar, perquè Elvis, cal no deixar-ho en el tinter, era un gran rocker. Era el Rei.*

GROUCHO MARX.— *Quan un home és condecorat amb la categoria de* poster, *és un home important. Groucho Marx presidirà moltes habitacions de joves progressistes al costat del seu germà Carles, del seu coequiper Lenin i de la seva compatriota Angela Davies. I del "Ché", naturalment. Groucho Marx ha estat un home important que interessà els cinèfils, que interessà les capes populars i que interessà els nens, que reien molt més amb les seves pel.lícules, amb les de Buster Keaton, Charlot o Laurel i Hardy, "Jaimito", etc, que amb els engendres que* preparava *l'educativa cinematografia del règim. L'humor, a voltes, també és revolucionari. És una frase digna que algú l'hagués dit, però no. I Groucho fou, endemés de la seva vàlua artística, una manifestació d'humanitat no alambicada.ni provocadora de traumes infantils com el pobret Marco, ara símbol bastant generalitzat de la població de les guarderies. Com diu en Pere Fages, ha mort el Marx* serio. *Els Estats Units s'han quedat sense marxistes.*

Machín, Elvis, Groucho, requiescat in pacem, com dirien els qui us van utilitzar o no us van entendre.

ANTONI B.

Llengua

TREBALL enceta avui aquesta secció, que es publicarà setmanalment, amb la qual pretenem, amb força modèstia però també amb tota la gosadia que calgui, oferir la nostra contribució a una tasca que considerem fonamental i inajornable: recobrar l'ús normal de la llengua catalana. Sabem bé que és una feina àrdua, que exigeix la contribució de tothom, i per això ens hi llancem.

Aquesta columna no serà la lliçoneta gramatical de la setmana. No és aquest el nostre objectiu i, d'altra banda, no tenim la pretensió de donar lliçons a ningú. Sí que donarem, però, opinions, farem raonaments, examinarem fets lingüístics ben vius que no es consideren correctes, per tractar de veure si ho són o no. Gosarem ficar cullerada en problemes encara no resolts de la normalització de la nostra llengua, en dificultats sintàctiques que convé que s'aclareixin perquè el català no sembli, com en alguns aspectes ara sembla, una ciència complicada que no està a l'abast de tothom.

El català és una llengua molt antiga, que fou usada amb tota normalitat tant en la vida quotidiana com en la literatura i la ciència.

Hi ha tractats científics i tècnics, escrits en català, del segle XIII i del XIV. A tall d'exemple significatiu en citarem un d'oftalmologia de cap al 1350. (Convindria que se n'assabentés el senyor Adolf Suàrez, perquè una altra vegada que vulgui fer declaracions a revistes estrangeres no fiqui els peus a la galleda). A partir de la unió de les corones d'Aragó i de Castella les coses van començar a anar malament per a la nostra "maltractada llengua". Hi va haver una decadència, hi va haver una renaixença i, quan tot anava prou bé, va venir la dictadura franquista i la nostra llengua va ser prohibida i perseguida a sang i foc. Malgrat tot, el català ha continuat sempre viu i ara ens correspon tornar-lo al lloc digne que li pertoca.

No cal dir que aquesta secció estarà oberta a crítiques, suggerències, aclariments i consultes. Procurarem contestar allò que ens preguntin i, si no sabem contestar en algun cas, ho confessarem tranquil.lament.

Adéu-siau i fins la setmana que ve.

ENRIC VIVES

Internacional

Moviment comunista

El viatge de Tito

El recent viatge del president Tito per la URSS, República Democràtica de Corea i Xina és un esdeveniment molt important, entre altres raons perquè posa de relleu la situació extraordinàriament complexa de les relacions en el si del moviment comunista Internacional.

En primer lloc, cal dir-ho clarament, el fet que un president d'un partit comunista al poder —és el cas de Tito— pugui fer un viatge que en pocs dies el porti de la URSS a Xina, passant per Corea, i que a tot arreu sigui rebut triomfalment és ja un gran èxit, ja que des de fa més de quinze anys la polèmica entre xinesos i soviètics repercuteix negativament en les relacions entre els pobles directament afectats pel problema.

En segon lloc, cal tenir present la personalitat de Tito i la trajectòria del partit dels comunistes iugoslaus dins del moviment comunista, per fer-se càrrec de les implicacions positives de l'esmentat viatge. Tito i el partit que ell dirigeix, recordem-ho (perquè val la pena tenir presents aquestes coses) foren literalment "excomunicats" per Stalin el 1948, i la crisi així oberta no fou tancada fins després del XX congrés del PCUS. Kruiskov prengué la iniciativa d'una reconciliació tan necessària com justa, perquè es basava en el reconeixement de la total independència de la Lliga dels Comunistes iugoslaus i del ple dret a construir el seu futur com els semblés més just. Afegim que la consolidació de les posicions iugoslaves ha sigut possible per l'estret suport que el poble iugoslau ha donat a Tito, que ve dels difícils dies de la resistència contra els nazis, i aquest factor fou sens dubte determinant a l' inici de la crisi, el 1948.

La rebuda que Tito ha tigut a la URSS sembla doncs la confirmació que l'actual equip dirigent soviètic accepta la independència iugoslava en tots els àmbits, i això pot tenir una influència positiva per al futur de les relacions entre els partits eurocomunistes —tenen excellents relacions amb els iugoslaus— i els partits comunistes al poder, el PCUS comprès.

Pel que fa a la visita a Xina, la importància és també molt gran, encara que per altres raons. Les relacions entre Xina i Iugoslàvia no han estat fàcils en el passat. Xina va donar suport a la posició de Stalin el 48, i no la rectificà ni tan sols després del XX congrés del PCUS. La crisi xino-soviètica i particularment la reconciliació entre Kruiskov i Tito al principi dels anys seixanta, feren que els xinesos ataquessin Tito com "el més revisionista entre els revisionistes", situació que durà fins l'any 69 o 70. El present viatge, doncs, sembla demostrar que els xinesos també rectifiquen una injustícia històrica, aprofitant la seva política d'aprofundir aliances amb tots els països independents o no lligats a la URSS, i la rebuda donada a Tito, tant per la durada (nou dies) com pel protocol, ha sigut més que triomfal. Les discussions, però, no han sigut senzillament "protocolàries". Tito, en negar públicament la tesi xinesa de "la inevitabilitat d'una tercera guerra mundial", de la qual "tindria la culpa el social-imperialisme", ha posat molt bé les coses al seu lloc. Primer, perquè ha afirmat que "cap guerra és inevitable" i, després, perquè la tasca dels països no-alineats no és precisament centrar els seus atacs contra la URSS, sinó buscar llurs vies d'alliberament, lliures de tota ingerència estrangera del color que sigui. I Tito sap molt bé que aquesta tesi és un dels lligams més sòlids entre Iugoslàvia i els partits europeus que volen una Europa socialista plenament independent.

Les repercussions en el si del moviment comunista no s'acaben aquí, perquè Albània ha reaccionat ja amb gran virulència contra Tito i els actuals dirigents xinesos, per "revisionistes", a la vegada que ha denunciat la tesi xinesa que la URSS és més perillosa que els EEUU per a la pau mundial. Altres repercussions tindrà el viatge de Tito: tot un seguit de països del Tercer Món, de moviments d'alliberament nacional, de joves països que han conquerit fa poc llur independència i que busquen camins socialistes, tenen els ulls posats en un exemple de clara independència i, a la vegada, de força suficient per fer-se rebre i escoltar pels grans.

P.VILA

PCE-F. Polisàrio

Cal l'anul-lació de l'acord tripartit

Dilluns, 5 de setembre, es van reunir a Madrid una delegació del F.Polisario, que encapçalava el seu vice-secretari general, i la delegació del PCE-PSUC formada per Santiago Carrillo, Manuel Azcàrate, Luís Lucio Lobato, José Carlos Mauricio, pel PCE, i Vicenç Ligüerre pel PSUC.

Santiago Carrillo va obrir la reunió. Va manifestar el suport total del PCE a la lluita del poble saharià i el delegat del F.Polisario va contestar dient que consideraven el PCE i el PSUC com els seus màxims aliats estratègics naturals. Després va fer una petita anàlisi de la situació en què es troba el poble saharià, que es caracteritza per l'avenç constant de la lluita i per les victòries en tots els fronts. Actualment el F.Polisario controla ja les nou desenes parts del territori i realitza un promig de tres operacions diàries, contra un enemic desmoralitzat i amb fortes tensions internes, al qual produeix constants baixes en homes i material, en bona part espanyol. La representació del F.Polisario va destacar la importància de la batalla diplomàtica que mena, amb la idea de fer grans avenços en les properes reunions de l'ONU i de l'OUA a Lusaka, sent aquesta una de les raons per les quals estan prenent contactes amb diferents forces progressistes. Dins d'aquests contactes s'inscriuria aquesta trobada, una trobada que té per objectiu mantenir les relacions entre els pobles espanyol i saharià i aconseguir que les forces democràtiques espanyoles influeixin positivament sobre el nostre govern, l'opinió pública africana i la internacional en general.

El Polisario nega tenir cap responsabilitat en allò que pugui succeir a la gent de les Illes Canàries que va a treballar al Sàhara. Va assenyalar que les notícies i informacions que corren no són més que cortines de fum que amaguen les responsabilitats reals, tant del Marroc com d'Espanya, en la qüestió.

Santiago Carrillo va reiterar el suport al F.Polisario per part del PCE-PSUC, com a moviment d'alliberament nacional i moviment revolucionari i va informar de la seva entrevista amb Suàrez, al qual va demanar l'anul.lació de l'acord tripartit, que prestés suport a l'autodeterminació sahariana i que deturés les remeses d'armes al Marroc i Mauritània, endemés de la petició que ha fet el grup parlamentari comunista de discutir prèviament a les Corts totes les decisions espanyoles que es presentin a l'ONU.

Santiago Carrillo va dir, després, que comprenia la posició del F. Polisario pel que fa al problema que es planteja a Canàries i va demanar que fessin una declaració adreçada als canaris per explicar les raons i els perills que comporta treballar per als marroquins, suggerència que fou acceptada pel F.Polisario.

Després de la reunió es va redactar un comunicat conjunt que destaca com són necessaris en aquests moments la solidaritat i el suport que el poble espanyol ha de donar al saharià per a l'anul.lació de l'acord tripartit i per a la defensa de l'autodeterminació i la independència del Sàhara.

CAI

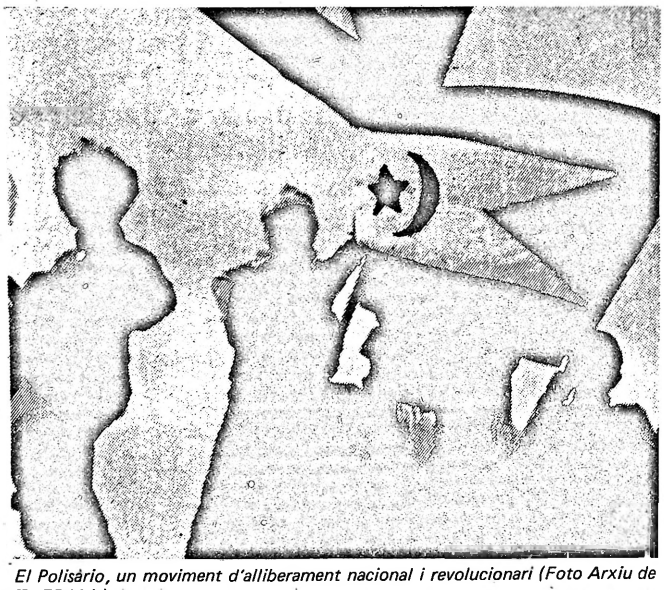

El Polisario, un moment d'alliberament nacional i revolucionari (Foto Arxiu de TREBALL)

Ja fa quatre anys

Quan aquest número de TREBALL surti al carrer, el poble de Catalunya estarà celebrant l'Onze de Setembre, el seu Onze de Setembre, tan merescut i tan guanyat després d'anys i anys de lluita contra la dictadura. Però el dia onze serà un altre aniversari, ben trist: ja fa quatre anys que els militars de Pinochet donaren el cop d'estat que assassinà tot un poble; ja fa quatre anys que va morir el president Salvador Allende. I la dictadura de Pinochet, les coses clares, no sembla pas que s'acabi d'un dia per l'altre, la qual cosa fa encara més gran la resistència del poble Xilè. A primera vista, les coses han empitjorat a la meitat sur —el tètric "cono sur"— d'Amèrica Llatina, amb la dictadura militar a Argentina, la dictadura mal disfressada de l'Uruguai, la ja vella dictadura de Paraguai, la de Bolívia. Un seguit de pobles sota el pes d'uns règims que s'aguanten per la força bruta i per la complicitat d'un imperialisme americà que no acaba de rentar-se la cara i les mans, malgrat les (massa) benintencionades protestes de Carter contra la violació dels drets humans. Jimmy Carter, sempre vigilant, sempre alerta per denunciar les violacions dels drets humans a Moscou, baixa la veu quan es parla de Santiago de Xile. Oh! és cert, la Casa Blanca amenaça amb tallar un crèdit de 36 petits milions de dòlars al règim de Videla, just quan un consorci mundial de Bancs vinculats a la Banca Mundial (encapçalada per un tal Mac Namara, ministre de defensa del president Johnson) dona al mateix règim un crèdit *trenta* vegades més gran que l'esmentat. Ja fa quatre anys, i tot això segueix passant, entre altres coses perquè els pobles han vençut a Vietnam, a Laos, a Angola, a Moçambic, a Guinea, i l'imperialisme té les dents llargues. Però el nostre Onze de Setembre ha de ser de combat, de fraternitat, d'un internacionalisme que per nosaltres vol dir més que mai estar amb els pobles que més ho necessiten, que estan a primera fila i que paguen un preu massa alt perquè no el fem també nostre.

Mundo Obrero
ORGANO DEL COMITE CENTRAL DEL PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
Viernes 9 septiembre - 24 páginas

Santiago Carrillo: «Sí, hay una crisis». El momento político examinado por el secretario del PCE
Marcelino Camacho: Los trabajadores ante la crisis

(Mundo Obrero, en venta por los Grupos de Difusores y en quioscos, 24 páginas, 15 pesetas.)

El funcionament de les agrupacions comunistes (iii)

La setmana passada dèiem que donaríem algunes idees sobre els Secretariats com a element molt important de l'Agrupació i assenyalaríem alguns dels trets fonamentals de l'activitat política d'alguns d'ells. Ens limitarem, doncs, als que considerem més característics. Pel que fa als altres, que no ens hi referim, considerem que la seva especificitat explica prou clarament el seu caràcter.

SECRETARIAT D'ORGANITZACIÓ.— Conjuntament amb altres tàsques, hauria d'interessar-se, essencialment, pel reforçament del partit, és a dir, assegurar la captació de nombrosos homes, dones i joves per a la nostra organització, per la qual cosa li és necessari el coneixement ampli del nombre de simpatitzants del partit. Hauria de col.laborar en el contacte del comitè amb els membres de l'Agrupació per tal d'assegurar una majoritària assistència a les assemblees plenàries i assolir una bona vida política. Mantenir la relació amb els afiliats de l'Agrupació que, per diverses raons, no poden assistir a les reunions i discutir amb ells per tal d'explicar-los allò més sobresortint de les qüestions polítiques i de les tasques a realitzar.

SECRETARIAT DE PROPAGANDA.— Hauria d'estar sempre molt amatent a l'arribada de TREBALL i MUNDO OBRERO per tal d'organitzar ràpidament la seva distribució. Lluitar per assolir un increment de la difusió de la propaganda a fora del partit, i assegurar que aquesta arribi als nostres amics lectors impulsant la creació de grups de distribució dels nostres portaveus i altres materials. Editar i assegurar la distribució del butlletí o òrgan del partit a la barriada o localitat, a més de fulls, octavilles i altres activitats de propaganda. Amb la participació del comitè de l'Agrupació i el Secretariat d'organització hauria de responsabilitzar-se de la tasca d'organitzar la venda de propaganda i els materials del partit sobre la base de les parades, de les sortides al carrer, de negociar la possibilitat de situar la propaganda en els quioscos. Tenir localitzats els millors llocs per a les enganxades de cartells a tota la barriada o localitat, fent atenció particular perquè la nostra propaganda sigui guaitada pels treballadors a l'entrada o sortida del treball.

SECRETARIAT DEL MOVIMENT OBRER.— Caldria que fomentés les xerrades, col.loquis i mítings amb la participació de dirigents obrers sobre convenis laborals, necessitat de reforçament del Sindicat de Comissions Obreres, sobre la situació de la classe obrera, la política del partit en el front obrer. Col.laborar amb el comitè de l'Agrupació i el Secretariat d'organització en la tasca de convocar reunions d'obrers comunistes a les diverses indústries (metall, tèxtil, construcció, etc.) per tal de discutir la problemàtica dels treballadors de cada ram i contribuir a elaborar llurs reivindicacions i examinar les experiències de lluita pròpies. Hauria de preocupar-se, també, de la marxa del treball del partit en els diversos centres de treball dedicant una atenció especialíssima a les grans empreses; preocupar-se perquè quasi bé la totalitat dels membres del partit estiguin afiliats al Sindicat de Comissions Obreres i realitzin un treball sindical. Aquest Secretariat hauria d'estar compost, si és possible, pels militants comunistes més representatius que actuïn en els sindicats.

SECRETARIAT DEL MOVIMENT POPULAR I DE POLÍTICA MUNICIPAL.— Principalment li han de preocupar els problemes relacionats amb la vivenda, la sanitat, l'ensenyament, l'urbanisme i tots aquells que afecten la vida de la població, per tal de facilitar al comitè de l'Agrupació els elements necessaris per a elaborar l'alternativa municipal dels comunistes als problemes de la localitat. En la situació actual és realment alarmant el seguit d'empreses que tanquen portes agreujant, així, el problema de l'atur forçós. Conèixer llur abast, proposar mesures al comitè per a l'activitat del partit a nivell de l'Ajuntament, hauria de ser una de les seves grans preocupacions. Aquest Secretariat ha de conèixer detalladament l'existència de les associacions de veïns i altres de tipus cultural, artístic, folklòric, esportiu, etc. Les reivindicacions d'aqueixes associacions han de ser assumides pels nostres afiliats i defensades davant de les autoritats municipals i de l'administració tota.

Aqueixos problemes adquireixen una importància cabdal si tenim en compte que el govern Suàrez ha anunciat les eleccions municipals per enguany i és decisiu que cada Agrupació comenci a situar ràpidament els objectius i solucions concretes que els comunistes oferim al poble per tal de guanyar la seva confiança, que s'expressarà en el resultat de les eleccions. Seria aconsellable que en aquest Secretariat hi participessin, si això és possible, companys sociòlegs, arquitectes, advocats, tècnics, metges i altres professionals. I és indispensable la presència de companys que actuen destacadament a les associacions de masses, en llocs de direcció o no.

SECRETARIAT DEL TREBALL FEMENÍ.— Format per un ampli nucli de companyes, ha de tenir atenció fonamental en organitzar, en el seu radi d'activitat, el moviment femení unitari sobre la base de la lluita per l'alliberament de la dona, de les seves reivindicacions específiques i que, a la vegada, ha d'inserir-se en l'acció general del poble per tal de refermar la democràcia i les llibertats nacionals de Catalunya. Una de les grans tasques d'aquest Secretariat hauria de ser participar plenament, conjuntament amb el Secretariat d'organització, en el treball concret que caldria fer per tal d'assolir un bon reclutament de dones per a l'organització regular del partit i contribuir a la creació de grups específics de dones comunistes en els centres de treball, barriades o localitats.

SECRETARIAT DE FORMACIÓ POLÍTICA.— Caldria que abordés amb urgència la gran tasca de formació política i ideològica dels afiliats de l'Agrupació en les idees del marxisme-leninisme, sense distincions en el grau de veterania en el partit, centrant l'esforç, però, en els moltíssims companys recentment ingressats. En el moment actual la tasca principal és la discussió a totes les agrupacions dels projectes de Programa i de nous Estatuts del partit, com a tasca preparatòria del IV Congrés, d'acord amb les indicacions que ha donat el Comitè Central. Important seria, també, que aquest Secretariat organitzés un treball de caràcter cultural prop dels companys de l'Agrupació i el poble en general, per tal de propagar les idees de la democràcia i el socialisme entre les masses i contribuir a aixecar el nivell cultural i polític d'aquestes. En aquest Secretariat caldria que hi participessin companys intel.lectuals, professionals i també obrers preparats culturalment i políticament.

Els Secretariats han de ser una peça important en el funcionament de les Agrupacions car, sobre la base d'una composició per cadascun d'ells —que pot anar de quatre o cinc companys fins a deu o més si es considera necessari i viable—, s'assoleix un nombre important d'afiliats que, conjuntament amb el comitè de l'Agrupació i les direccions de grup, formen un gran actiu, una massa d'afiliats quasi bé decisiva per assegurar a l'Agrupació una vida política activa i una presència considerable entre les masses.

Ja sabem que, de bon principi, les coses "no marxaran com una seda", però amb el bagatge assolit i les idees i suggerències dels nostres companys podrem resoldre aquest seriós problema que tant preocupa avui els comitès del partit.

JOSEP SERRADELL (ROMAN)

Construir un partit de masses

Molt s'ha parlat, es parla i es parlarà encara del partit de masses, partit que els comunistes catalans estem ja construint en unes condicions força originals. Que, d'una o altra manera, estiguem incorporant al nostre partit els elements d'un partit de masses ens permet de teoritzar sobre aquesta qüestió a partir d'un seguit de riques experiències.

Les raons a partir de les quals justifiquem la necessitat d'un partit de masses són de tipus estratègic: socialisme en llibertat, revolució de la majoria. Fita aquesta només assolible, en les condicions del nostre país, a base d'inserir-se en tot el teixit social i en els aparells polítics.

LA QUANTITAT, FACTOR ESSENCIAL

Un dels trets essencials del partit de masses, no sempre comprès en la pràctica, és el de la quantitat. Moltes vegades hem sentit a dir, després d'un cert creixement, que cal consolidar, marcant espais entre creixement i consolidació. També hem escoltat el temor de quedar col.lapsats per manca de quadres després d'un increment organitzatiu. En realitat, consolidar el partit, formar nous quadres i créixer formen un tot indestriable, on el factor creixement marca la pauta.

Sovint s'ha dit, i amb raó, que no n'hi ha prou amb tenir una política correcta. El veritable sostre de les nostres limitacions no és tant la manca d'una política com la manca d'elements per portar-la a la pràctica. Suplir aquest mancament amb grans dosis de voluntarisme i d'imaginació té uns límits molt definits. La majoria dels problemes d'organització i de treball del partit troben la seva solució en la incorporació massiva de nous militants. D'aquí que aconseguir un PSUC de 50 mil militants sigui una tasca primordial.

Els qui no veuen la relació entre creixement i quadres acostumen a tenir idees poc clares sobre què és un quadre. En les condicions actuals, al partit arriben quadres ja fets: obrers, intel.lectuals, tècnics, professionals, amb una experiència que no podem negligir; fins i tot amb una preparació política adquirida per mitjà de periòdics, conferències, llibres, etcètera que els converteix d'entrada en uns quadres valuosos. El que cal és saber aprofitar tots aquests valors que diàriament s'incorporen al partit.

Una altra preocupació és que un ràpid creixement pot fer disminuir el nivell ideològic del partit. Qui pensa així és que no s'adona de les possibilitats del moment polític. La possibilitat de discutir, de llegir o d'escoltar la nostra política és avui més gran que mai. Des de les publicacions legals, conferències i mítings, passant per assemblees i plens del partit, avui els comunistes tenim moltes més oportunitats d'assimilar la política, moltes més que no tenírem abans per més seminaris i reunions de cèl.lula que fèssim. Però la nova situació ens possibilita l'organització d'escoles per a la preparació de quadres, la realització de seminaris oberts. Un partit de masses ens ha de permetre de disposar d'intel.lectuals i professionals, d'obrers instruïts, capaços d'explicar al partit i al poble la nostra política. En aquest ordre de coses, la discussió del Projecte de Programa del PSUC és una eina valuosíssima que ens ofereix la possibilitat d'aprofundir en la política global dels comunistes catalans.

LA MILITÀNCIA EN EL PARTIT DE MASSES

El partit de masses que estem construint ens porta a plantejar-nos la definició de militant. El concepte general, que compartim, és que per ser militant cal voler el carnet, sentir-se identificat amb la línia del partit, ajudar econòmicament, estar inscrit en alguna de les organitzacions del partit i ser una persona, per entendre'ns, honrada.

Aquesta identificació amb el partit no s'ha de produir forçosament després d'una sèrie de reunions o seminaris. Moltíssimes persones, i cada vegada més, arriben a la conclusió que el seu partit és el PSUC perquè es compenetren amb el que diuen i fan altres que en són, perquè segueixen el partit a través de les noestres publicacions o de la premsa legal i s'han convençut. El fet que algú no hagi volgut el carnet fins fa poc, no ens ha portat a excloure'l del partit, si realment el desitjava però la situació d'il.legalitat el frenava. Tampoc hem fet de la cotització a base de l'1 per cent del salari i de la militància regular una qüestió de vida o mort, tot i estimulant els companys que cotitzin segons aquesta proporció i facin vida de partit regularment.

No pot estranyar ningú que en parlar d'aquestes coses marquem l'accent sobre la necessitat de ser *flexibles*. La *lluita clandestina ha estat molt dura i* ha necessitat d'una concepció de partit que no pot ser la mateixa que demana la situació actual, quan ja hem abandonat la clandestinitat i som un partit legal. Flexibilitat que no està renyida amb el grau més elevat de compromís i de responsabilitat.

El partit de masses ens dóna diferents graus de militància. Cal aconseguir que els no activistes no se sentin marginats o recriminats. Això vol dir que l'estímul a l'acció ha de ser el fruit de la comprensió política, de copsar les veritables necessitats que el moment demana. Que les responsabilitats han de ser voluntàries i assumides.

¿Com organitzar el partit de masses perquè cada company trobi el seu lloc, perquè cadascú rendeixi al màxim segons possibilitats i disponibilitats, perquè ningú se senti marginat i tothom útil? Aquest és un repte que en aquests moments tenim plantejat i que intentem solucionar mitjançant, fonamentalment, les agrupacions de partit.

L'AGRUPACIÓ, BASE DEL PARTIT DE MASSES

L'agrupació és l'organització de base del partit en l'actual etapa, la qual ens ha de servir també, en els seus trets essencials, de cara al futur. L'agrupació la veiem situada en l'àmbit d'una localitat, empresa, barri, centre d'ensenyament... En l'agrupació es conjuminen les diferents tasques del partit i els diferents nivells de militància.

En l'amplitud de l'agrupació rau el secret de la seva potencialitat, l'eficàcia consistirà en fer treballar tots els elements de la forma més convenient.

No insistirem en la importància dels locals espaiosos i de les formes obertes de treball. Un dels "defectes" de la clandestinitat pot ser el treball de franctirador. En l'actual situació cal fer un esforç per ser més metòdics i no tenir por de caure en la "burocràcia". El funcionament eficaç de les secretaries, la utilització de cartes, telèfon, el repartiment de tasques... facilitarà de tenir agrupacions àmplies sense que es vegin col.lapsades pel seu funcionament.

Vet aquí algunes reflexions sobre el partit de masses. El tema és a debat i caldrà que tots diguem la nostra. Per acabar, només recordar que el partit de masses no és un fi en si mateix, que tot el seu treball s'ha de projectar al carrer, en els moviments de masses, en el si de la vida política, entre el poble. Convertir-se en el motor dels canvis socials i polítics que ens vagin portant cap al socialisme, aquesta és la raó de ser d'un partit de masses, del nostre partit, del PSUC.

JOAN SANJUAN

(Article publicat al número 33 de "Nous Horitzons", de l'abril de 1977)

Carta aprovada pel Comitè Central del PSUC

Calendari del IV Congrés

Als comitès i organitzacions del PSUC

Companys:

La penúltima reunió del Comitè Central, celebrada els dies 2 i 3 del passat juliol, va aprovar una carta dirigida als comitès i organitzacions del PSUC en la qual s'assenyalava que el IV Congrés del PSUC es faria els dies 29, 30 i 31 d'octubre i 1 de novembre vinents. L'esmentada carta contenia les directrius a seguir per discutir el Projecte de Programa del PSUC, que constitueix les tesis preparatòries del Congrés, i per procedir a l'elecció dels delegats, directrius que continuen sent enterament vàlides.

A partir d'aquelles orientacions, publicades a TREBALL número 488, data 4-10 de juliol de 1977, el Comitè Central considera indispensable que les organitzacions s'atenguin al següent calendari de treball:

Fins el 24 de setembre:
Reunions d'Agrupació per tal de discutir el Projecte de Programa i per elaborar la resolució i les esmenes corresponents. com també per elegir els seus delegats al Congrés en la proporció d'un per cada cinquanta militants o fracció més gran de vint-i-cinc .

Reunions sectorials per tal d'elaborar ponències sectorials (d'ensenyants, de quadres obrers o camperols, de petits i mitjans empresaris, etc.) i per designar un portaveu, que assistiria al Congrés amb veu però sense dret a vot.

Del 25 de setembre a l'1 d'octubre:
Plens (o Conferències) locals, de Sector o de Secció, per discutir i aprovar una resolució general sobre el Projecte de Programa i per elegir els delegats complementaris, si cal, d'acord amb les directrius establertes en el punt 5è de la carta aprovada pel ple del Comitè Central dels dies 2 i 3 de juliol.

Del 2 al 12 d'octubre:
Plens (o Conferències) comarcals i de les Federacions de Barcelona per elaborar una resolució general i elegir un delegat més per cada doscents militants o fracció més gran de cent (punt 6è de la carta del Comitè Central dels dies 2 i 3 de juliol). Tenint en compte que, en aquesta carta, es dóna al conjunt de les Federacions de Barcelona la possibilitat d'elegir, juntament amb el Comitè de Barcelona, un delegat més per cada 600 militants, els Plens (o Conferències) comarcals elegiran també un delegat més per cada 600 militants.

Dies 13 i 14 d'octubre:
Lliurament al Comitè Central, pels Comitès Comarcals i de les Federacions de Barcelona, de les resolucions i de les dades biogràfiques del total de delegats elegits a la seva demarcació.

Dia 15 d'octubre:
Reunió general dels delegats de cada comarca o federació de Barcelona per elegir un President i un Secretari de la Delegació, com també un representant per a la Comissió de Revisió de Credencials.

Dia 16 d'octubre:
Reunió de l'actiu compost pels membres del Comitè de Barcelona i els comitès de les federacions barcelonines per aprovar una resolució general i elegir un delegat més per cada sis-cents militants.

Dies 22 i 23 d'octubre:
Reunió del Comitè Central.

Dia 27 d'octubre:
Reunió de la Comissió de Credencials amb el Comitè Executiu.

Dia 28 d'octubre:
Reunió dels Presidents i Secretaris de Delegació amb el Comitè Executiu per elaborar el reglament intern del Congrés.

Aquest calendari és indicatiu. Les organitzacions s'hi poden avançar en les reunions que els competeixen en exclusiva, però en cap cas no s'haurien de retardar en l'observació del calendari. Cada organització farà arribar al Comitè Central, com més aviat millor, les dades biogràfiques dels delegats i una còpia de les seves resolucions i esmenes a fi que es puguin publicar totalment o parcialment a la TRIBUNA DEL IV CONGRÉS DEL PSUC. Els originals, els passaran a l'organisme immediat superior perquè els centralitzi cada Delegació Comarcal o de Federació de Barcelona.

Davant de la necessitat inevitable d'establir uns nous Estatuts que s'adaptin a les noves condicions de legalitat, el Comitè Central ha encarregat al Comitè Executiu d'elaborar un text indicatiu que caldrà distribuir no més enllà de finals de setembre. Les Agrupacions podran fer discussions i elaboraran resolucions i propostes de modificació del text, que faran arribar al Congrés a través dels seus delegats electes. Els delegats també podran discutir el projecte d'Estatuts en reunions que no interfereixin el calendari de treball establert, com també presentar les esmenes que considerin necessàries.

Tenint en compte que el Partit ha multiplicat els seus efectius en pocs mesos i que cal continuar el reclutament amb el propòsit d'arribar a 50.000 militants abans del Congrés, és molt important que les organitzacions s'esforcin per aconseguir que cada nou militant llegeixi el Projecte de Programa (del qual s'ha fet una nova edició) i perquè —endemés de participar a la discussió regular— tingui l'oportunitat d'assistir a alguna de les conferències de divulgació del Projecte de Programa que la carta del Comitè Central de 2-3 de juliol aconsellava organitzar a cada lloc.

L'existència d'una majoria absoluta de nous militants aconsella, també, que els comitès de cada organització portin la iniciativa pel que fa a l'elecció dels delegats. Amb aquest fi fóra convenient que, a les reunions i plens preparatoris, s'elegís una comissió de candidatura, en la qual figuri el responsable o un altre membre del comitè, que proposi i raoni davant de l'assemblea o ple els candidats que es consideren més idonis per representar-los al Congrés i que caldrà designar democràticament per votació.

El Comitè Central considera que entre els elegits hi hauria d'haver militants veterans que representen la història del Partit i que n'han assegurat l'existència en la clandestinitat, però també els nous companys que s'han destacat en el procés de sortida a la superfície i de creixença del PSUC els darrers mesos. És molt important que a les delegacions hi hagi una alta proporció d'obrers (i de camperols, a les zones rurals), entre ells els companys que destaquen en les organitzacions de masses. Ens hauríem de proposar, també, que a cada delegació hi hagi un terç o més de dones i que a la discussió i elecció de candidats estiguin presents els problemes de la joventut en general i de la Joventut Comunista en particular, la qual s'ha d'associar a les discussions preparatòries, a tots els nivells. Caldria procurar, en fi, que cada Delegació Comarcal o de Federació de Barcelona tingui una composició equilibrada, que doni al Congrés la representativitat més adequada al caràcter del PSUC en tant que partit revolucionari, marxista i leninista, de la classe obrera, dels camperols, dels intel.lectuals i professionals, de les forces del treball i de la cultura; de partit nacional català i, per tant, partit dels immigrants; de partit de la lluita per l'alliberament de la dona, pels drets dels joves treballadors i estudiants.

El Comitè Executiu elaborarà amb els Presidents de Delegació una candidatura de Presidència del Congrés, que se sotmetrà a l'aprovació dels congressistes abans de l'obertura oficial d'aquest. Un cop constituida la Mesa, el President procedirà a l'obertura del Congrés, que es desenvoluparà d'acord amb el següent Ordre del Dia:

1r. punt:

a) Lectura de l'informe del Comitè Central sortint sobre la seva gestió, la situació política i les tasques immediates del PSUC.
b) Discussió de l'informe en sessió plenària.
c) Elecció d'una Comissió de Resolucions.
d) Discussió i aprovació de la resolució o resolucions que corresponguin.

2n. punt:

a) Informe del Comitè Central sortint sobre les esmenes proposades per les organitzacions, delegats i invitats al Congrés sobre el Projecte de Programa.
b) Elecció de la Comissió Redactora.
c) Discussió, en subcomissions, de les propostes d'esmena.
d) Informe de la Comissió Redactora i discussió en sessió plenària del text proposat per la Comissió.
e) Votació del text definitiu del Programa.

3r. punt:

a) Informe del Comitè Central sobre els nous Estatuts.
b) Elecció de la Comissió Redactora.
c) Discussió, en subcomissions, de les propostes d'esmena presentades per les organitzacions, delegats i invitats al Congrés.
d) Infome de la Comissió Redactora i discussió en sessió plenària del text proposat per la Comissió.
e) Votació del text definitiu dels Estatuts.

4t. punt:

Elecció de nou Comitè Central a partir d'una proposta que haurà d'elaborar la Comissió de Candidatura, formada per una delegació de la Mesa del Congrés i pels Presidents de cada Delegació comarcal i de Federació de Barcelona. (Els delegats que tinguin propostes les hauran de fer prèviament al President de la Delegació i els invitats als representants de la Mesa a la Comissió.)

a) Presentació de la proposta.
b) Discussió de la proposta.
c) Elecció, mitjançant votació secreta, dels membres del Comitè Central.
d) Suspensió de la sessió perquè el Comitè Central es reuneixi i elegeixi els seus òrgans i càrrecs dirigents que assenyalen els Estatuts.
e) Informe del Comitè Central al Congrés dels acords adoptats.
f) Clausura del Congrés (S'estudia que hi pugui haver un acte públic de clausura).

Com hem dit abans, el Comitè Executiu i els Presidents de Delegació establiran un reglament intern del Congrés on es podran precisar horaris de treball, temps d'intervencions i altres extrems que és indispensable regular per tal que el Congrés transcorri com cal.

Per últim, ens permetem recordar que durant el Congrés es presentarà un informe de la situació financera del Partit i que es faran públiques les aportacions econòmiques fetes al Comitè Central per les diferents organitzacions des del primer de gener fins a l'obertura del Congrés.

Barcelona, 4 de setembre de 1977.

El Comitè Central del PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

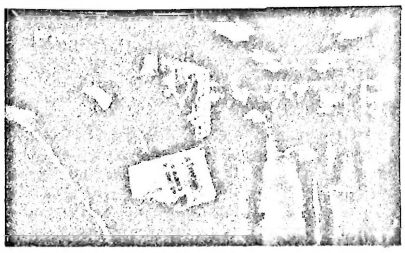

TREBALL, ara, setze pàgines

Coincidint amb la Festa de "Treball", l'òrgan central del PSUC inicia una nova etapa. A partir del proper dia 16, el nou TREBALL (16 pàgines, noves seccions, contingut més divers i més atractiu) es distribuirà regularment utilitzant els mecanismes comercials normals i es vendrà als quioscos i altres punts de venda convencionals.

Iniciem aquesta nova etapa convençuts de la necessitat d'avançar en la perspectiva d'assolir un mitjà de comunicació de masses que respongui a les exigències de la política i a la influència del PSUC. Però difícilment assolirem aquesta fita sense el suport dels nostres lectors i, especialment dels militants i amics del partit del qual TREBALL és l'òrgan central.

La distribució comercial de TREBALL no vol dir abandonar la venda militant. Al contrari, la venda militant ha estat, és i seguirà essent essencial en un periòdic com el nostre, que no pot renunciar a ser un vehicle de relació entre el PSUC i el poble i un instrument viu, dinàmic, d'organització. La venda als quioscos és un complement de la venda militant que ha de permetre una difusió major del periòdic.

Inicialment, s'ha previst una tirada de 30.000 exemplars, xifra aquesta que ens proposem augmentar progressivament en funció de la demanda i de l'esforç en la difusió i establint la proporció idònia entre venda comercial i venda militant fins aconseguir l'objectiu de 50.000 exemplars distribuïts.

En una primera etapa no ens és possible arribar a totes les poblacions de Catalunya ni a tots els punts de venda de moltes poblacions importants. Caldrà, doncs, que els nostres lectors ens facin les indicacions oportunes.

Dels lectors, militants i simpatitzants i amics del PSUC, depèn l'èxit de la nostra empresa. Una empresa —cal subratllar-ho— col.lectiva.

LLIBERTATS AMNISTIA

ESTATUT D'AUTONOMIA

11 SETEMBRE

diada nacional de catalunya

A LES 5 DE LA TARDA

concentració marxa al Passeig de Gràcia entre Diagonal i Gran Via.

TORNAREM A LLUITAR · TORNAREM A SOFRIR · TORNAREM A VÈNCER (PRESIDENT LL. COMPANYS)

POSEU SENYERES I DOMASSOS ALS BALCONS

La Festa de "Treball"

Una trobada amb el poble

Els propers dissabte i diumenge es celebrarà la *Festa de Treball*, una festa que considerem molt important per diferents raons, algunes de les quals ja hem anat exposant en números precedents, així com les característiques tècniques i detalls de la programació. Avui, a dies escassos de la seva iniciació, estimem oportú fer una breu valoració prèvia d'una significació que avui encara és de laboratori però que, entre tots, hem de fer viva, participada i essencialment popular.

Primerament cal destacar, i de cap manera no podíem deixar-nos-ho en el tinter, que aquesta és la primera gran convocatòria massiva que fa l'òrgan central del PSUC en els darrers quaranta anys. Això dóna a la festa unes característiques que ni volem ni podem obviar. Perquè en aquests anys, malgrat tot —un tot massa sagnant—, TREBALL no ha cedit en el seu paper de comunicació. Per això, en l'exposició retrospectiva i en l'estand de TREBALL donarem compte de com i en quines condicions, TREBALL ha arribat a fer prop de 500 números ininterrompudament en els anys del franquisme. Com hem passat de la *Minerva* manual i de la multicopista —l'*organillo*, com deien els castissos— a la rotativa, de la foto d'arxiu policial a la foto de campanya electoral, de la compaginació premuda perquè hi capigués tot el que calia dir a una maqueta d'espais oberts i amb una sintaxi en la qual ens *podem permetre* preocupació en la forma sense hipotecar el contingut. No volem cap revenja. Però volem que tothom sàpiga qui era Puig Pidemunt i perquè el van afusellar: per dirigir TREBALL deu anys després que Franco guanyés la guerra.

Aquesta és la primera gran trobada del periòdic amb el seu receptor natural, circumstància de la qual farem, òbviament, cel.lebració i que aprofitarem per fer conèixer el nou projecte de TREBALL, amb augment del nombre de pàgines, dels temes a tractar, així com la sortida als quioscos.

Pel que fa a les característiques generals, la *Festa* reunirà les diferents vessants de la comunicació de masses: el cinema, la cançó, el teatre, el llibre, el disc... Gèneres i canals de comunicació perquè TREBALL vol ser un autèntic *mass media*, amb característiques ben definides, amb contingut polític, però d'audiència irrenunciablement àmplia.

En fi, TREBALL tindrà també present l'essència netament política que l'informa, portant la conferència, el debat, la taula rodona i el col.loqui al seu espai obert al poble de Catalunya. Però no voldríem que el significat polític de la festa s'entengués reduït o acotat només per aquesta política per antonomàsia. El propi desenvolupament de la festa, l'èxit artístic, la sintonia, l'interès de l'espectador i la seva participació, són també—potser les millors— victòries polítiques transcendentals. Tot el que sigui endegar

MONTJUÏC 17-18 setembre 1977

manifestacions que potenciïn també la comunicació, l'esplai, el lleure i allò que, sens dubte per raons etimològiques, en deien *humanitats*..., és feina dels comunistes. I cal fer-ho amb categoria i nivell perquè aquestes matèries que tradicionalment han servit per enganyar, atordir i alienar el poble han de ser restablertes en tota la seva dimensió, valor i qualitat.

Amb les adients dosis de voluntarisme —virtut pròpia de l'esquerra que ve a ser una suma de les tres "teologals"—, intentarem que en aquesta primera *Festa de Treball* hi hagi una mica de tot això i que tothom hi trobi el que hi espera trobar. I l'any que vè hi tornarem. Amb un any de rodatge, sense els avantatges i els inconvenients de fer a primera *rentrée* després de quaranta anys, en un espai més gran i amb més pressupost, gent i activitats.

Conchita Velasco

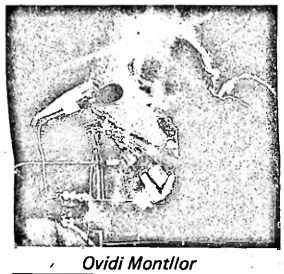

Ovidi Montllor

"La Trinca"

Pere Tàpias

Víctor Manuel

ÚLTIMA HORA

Comunicat del ComitèExecutiu

El Comitè Executiu del PSUC, reunit avui, divendres, ha acordat donar suport explícit als representants del PSUC en el procés de negociació per a recuperar la Generalitat. El Comitè Executiu, d'acord amb el mandat del Comitè Central, reafirma la voluntat del PSUC de contribuir amb tota responsabilitat a la culminació satisfactòria d'aquest procés i assolir una Generalitat provisional plenament democràtica, és a dir, amb la Presidència, assumida pel senyor Josep Tarradellas, un Consell Executiu referible, en la seva composició, al resultat de les eleccions del 15 de juny i una Assemblea provisional amb facultats de control democràtic. Amb aquesta perspectiva, i palesant novament la voluntat del PSUC de contribuir a fer de l'11 de setembre una jornada unitària de totes les forces i sectors democràtics del nostre país, crida els seus militants i amics, tot el poble, a donar suport i a participar activament en la gran diada de Catalunya.

Barcelona, 9 de setembre de 1977.

CRIDA DEL COMITÈ CENTRAL DEL PSUC

Amb TREBALL, tots a Montjuïc

El Comitè Central del PSUC crida totes les organitzacions i militants del Partit, tots els qui van votar PSUC el 15 de juny, tots els demòcrates catalans, a donar ple suport i a participar activament en la gran Festa de TREBALL, que tindrà lloc al Parc de Montjuïc de Barcelona els dies 17 i 18 de setembre.

La Festa aplegarà activitats político-culturals i artístiques molt diverses, i en l'acte polític que se celebrarà a les sis de la tarda del diumenge, dia 18, intervindran Dolores Ibàrruri, President del PCE, per primera vegada a Catalunya després de quaranta anys de franquisme, Santiago Carrillo, Secretari General del PCE i Gregori López Raimundo, Secretari General del PSUC.

El Comitè Central crida tots els militants i amics del PSUC a posar en tensió totes les seves energies per tal d'aconseguir que la Festa de TREBALL sigui un gran esdeveniment en la vida política i cultural catalana. Aquest esforç ha de permetre, en els pocs dies que resten per a la Festa, la distribució i venda de desenes de milers d'entrades a les fàbriques i als centres de treball i estudi, a les barriades, a tots els pobles i ciutats de Catalunya.

La Festa de TREBALL ha de fer possible avançar en el camí que l'òrgan central del PSUC es proposa de recuperar el lloc que li correspon en la vida política i la premsa catalanes i obtenir, en aquesta perspectiva, els recursos econòmics indispensables.

El Comitè Central crida tots els participants a la gran Festa de TREBALL a fer-ne una clara demostració de l'arrelament del PSUC.

Barcelona, 4 de setembre del 1977

EL COMITÈ CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

Dolores

Dolores Ibàrruri, "Pasionaria", ha sofert una breu operació del cor, on li ha estat aplicat un compta-passos. Per les noticies que tenim els resultats han estat satisfactoris. La "Pasionaria" ha promès la seva assistència a la Festa del Treball. Esperem que una ràpida convalescència faci possible la seva estada entre nosaltres i puguem comunicar-li de forma directa el nostre desig de millor salut i la nostra admiració per una vida que voldríem llarga i feliç, ara que tenim i té la sort de tenir-la i de tenir-nos, després de tants anys, entre nosaltres.

Ramon Muntaner

Companyia Elèctrica Dharma

Quintín Cabrera